

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Qvintvm. De Iurisdictione & Potestate Vicarii Capitularis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

peritos, ac consilio maturos, ut Fagn. in c. super inordinata, de p. ab. n. 12.

3. Neque suffragatur, si parochus huiusmodi (intellige extero) iam extitisset Vicarius defuncti Episcopi, ut valide dein à Capitulo eligi seu confirmari possit in Vicarium Capitularem. Pignat. loc. cit. n. 8. apud quem ibidem plura concernentia hanc materiam residentia Parochialis leges utiliter.

Quaestio 559. Quae aetas requiratur in Vicario Capitulari.

R Esp. Aetatem viginti trium annorum permitti posse in Vicario Capitulari, si aliàs est idoneus, non tamen id expedire ait Barbof. iur. eccles. l. 1. c. 32. n. 5. sic declaratum testans à S. Congreg. Concilii in Aug. 1614. Veruntamen (saltem praescindendo à dicta declaratione) rectius dici videret ob paritatem rationis requiri in eo aetatem ad minimum viginti quinque annorum; dum vi Tridentini ad quasunque dignitates, quibus cura animarum subest, requiritur, ut promovendus vigesimum quintum aetatis annum attigerit, & minor 25. annis ad officium vel dignitatem, quae administratio nem continet, admitti non debeat. L. ad rempub. ff. de mun. & hon. Sbroz. de off. Vicar. l. 1. q. 35. n. 3. & 4. Et hinc Vicarius Episcopi generalis, qui habet dignitatem cum administratione rerum spiritualium, non debet esse minor 25. annis, Sbroz. ibid. n. 2. juncto n. 4. Ità, ut ne quidem Episcopus super hac aetate Vicarii sui dispensare valeat, Sbroz. loc. cit. n. 6. citans Abb. in c. cum in cunctis. §. inferior. de elect. n. 3. Card. in Clem. 1. q. 38. n. 25. de off. Vicar. dicens opinionem Archidiacon. in c. licet canon. de elect. n. 6. sententiam contrariam communiter reprobari. Jam verò Vicarius Capituli non minus quam Vicarius Episcopi administrationem rerum spiritualium; quin & curam animarum, saltem consistentem in iurisdictione illa externa, habeat. Quidquid sit de hoc, dum hic Vicariatus sit quoque dignitas, quin etiam addit Sbroz. nu. 7. & 8. non posse à Capitulo sede vacante deputari Vicarium in causa haresis, nisi is attigerit annum aetatis quadragesimum, & aliàs non valere gesta per illum, etiam si non opponatur. Pro quo citat Pavin. de potest. Capit. sed. vac.

p. 2. q. 10. n. 9. post gloss. in Clem. 1. de haret. versiculo committi.

Quaestio 560. Num Vicarius Capituli sede vacante debeat esse constitutus in sacris Ordinibus?

R Esp. Id non requiri; sed posse non minus à Capitulo sede vacante, quam ab Episcopo in Vicarium Capitularem eligi Clericum primae tonsurae. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 59. Ventrig. ro. 2. annor. 15. §. 2. n. 61. & apud hunc Meroll. ro. 3. d. 7. c. 7. dub. 18. n. 189. contra Venerum in Exam. Episc. l. 4. c. 1. n. 18. & Novarium in sum Bullar. to. 1. tit. de Capit. sed. vac. n. 19. audacter dicentem, quod licet Trident. hanc qualitatem in Vicario non requirat, Clementem tamen VIII. in literis per illum relatis expressè sic jubere, ut Canonicus, qui non est in sacris, non possit esse Vicarius. Quas tamen literas id non continere ait Ventrigl. & dictarum literarum nullum testimonium authenticum afferri, ait Meroll. apud Dian. Et quàmvis hæc litera reperirentur, nihilominus hodie non obligarent; quia continent præceptum personale lacum, scilicet ab homine, quod morte dicti Clementis expiravit. Quin & responsionem nostram procedere, ait Ventrigl. tametsi Clericus in minoribus electus in Vicarium Capitularem obtineat canonicatum, cui Diaconatus, vel Presbyteratus Ordo annexus est, & ita obligetur intra annum hunc Ordinem suscipere, juxta dispositionem Tridentini sess. 22. c. 4. ità ut adhuc elapso anno possit eligi in Vicarium: cum licet talis Canonicus ob non promotionem privetur voce activa in Capitulo, non tamen voce passiva (hæc enim absolute est vox, & de ea, & non de voce passiva privationem illam intelligunt Barbof. de can. & dignit. c. 16. n. 18. & 41. n. 1. in fine. Garcias de benef. p. 3. c. 4. in addit. sub n. 15. contra Less. de iust. l. 2. c. 34. n. 105.) adeoque remanet eligibilis.

Quaestio 561. Num illegitimus eligi possit in Vicarium Capitularem sede vacante?

R Esp. Negativè: eo quod qui etiam solum ad interim pro tempore vacantia statuuntur Superiores ordinarii (qualis est dictus Vicarius) debeant esse legitimi. Passer. de elect. c. 25. n. 160. contra Sylv. & Rodriq.

CAPUT QUINTUM.

De Iurisdictione & Potestate Vicarii Capitularis.

Quaestio 562. An & qualiter Vicarius Capitularis dicatur Vicarius Episcopi, vel etiam Vicarius episcopalis iurisdictionis?

1. Esp. ad primum, Vicarium Capitularem non esse, nec dici Vicarium episcopi. Pax Jord. l. 12. tit. 2. n. 3. Sbroz. de off. Vicar. l. 1. q. 16. n. 6 & seq. citans gl. in Clem. & si principalis. de rescript. v. Episcop. Felin. in v. eam re. de rescript. n. 17. Pavin. p. 2. q. 10. n. 2. Lambert. de jurep. l. 1. p. 3. a. 7. q. 1. n. 3. & c. Vicarius enim ille vicem aliam sive alterius gerere non potest, quàm illius, à quo P. Laurentii Tract. III. De Capit. sed. vac.

habet iurisdictionem; eam autem habere non potest ab Episcopo, utpote qui non est amplius sede vacante, sed à Capitulo, quod ipsum iurisdictionem Episcopalem habet, & estque Episcopi successor; adeoque Capituli, & non Episcopi dicitur successor Pax. Jord. loc. cit. Sbroz. loc. cit. n. 10. Et sane, si Vicarius hic esset, & diceretur Vicarius Episcopi, iam ubi Papa delegasset Episcopo, aut ejus Vicario hic & nunc potestatem absolvendi à casu aliquo, posset defuncto Episcopo Vicarius Capitularis absolvere, ac ita majorem iurisdictionem haberet, quàm Capitulum, à quo tamen iurisdictionem suam accipit, prout hoc absurdum deducit Sbroz. loc. cit. n. 1. & 2. Pari modo ex his deducit Felin. loc. cit.

cit. apud Laym. in c. Romana. de off. Vicar. n. 16. quod si à Papa delegata fuisset causa Vicario seu Officiali Episcopi, hæc ab eo cognosci non posset, dum is mortuo Episcopo confirmatus fuisset in Vicarium Capituli, eod quoddam non esset amplius Vicarius Episcopi, sed Capituli. quamvis addat Laym. contrarium tamen probabiliter tradi à Sanch. lib. 8. de matrim. d. 27. n. 33. eod quoddam, cum jurisdictionem Episcopalem (ut mox dicitur) vice Capituli exerceat, quodammodo sit Vicarius Episcopi, licet eum appellat Zabarell. in Clem. 2. de rescript. q. 123. accedat insuper, quod in his commissionibus ad mentem potius Papæ, quam ad juris rigorem attendi debeat. Item quoddam, ut Beronius in c. quoniam. n. 81. de off. deleg. ex Bald. in l. 4. c. de emancipat. liberor. Licet rescripta ad lites strictam habeant interpretationem, quatenus concurrunt jura ex præjudicio patium; amplam tamen interpretationem mereantur, quatenus decernunt potestatem seu facultatem principis concedentis aut delegantis.

2. Resp. ad secundum: Est tamen, & dicitur Vicarius episcopalis jurisdictionis; quippe exercet jurisdictionem ab Episcopo defuncto translatis ad Capitulum, quæ est ipsa jurisdictio Episcopalis. Etsi enim Episcopus defunctus sit, remanet tamen in rerum natura, & ipsi Capitulo jurisdictio illius, seu Episcopalis. Neque enim illa, etsi ab Episcopo nomen habet, essentialiter respicit Episcopum in vivis existentem, Sbroz. cit. n. 6. juncto nu. 12. Pax-Jord. loc. cit. Laym. loc. cit. Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 78. Neque tamen conferunt Vicarius episcopalis jurisdictionis simpliciter, sed tantum illius, quæ devolvitur ad Capitulum, seu quæ est in Capitulo, in quantum representat Episcopum. Jam verò non simpliciter tota jurisdictio & potestas Episcopi devolvitur ad Capitulum, dum multa remanent, quæ per Capitulum, ejusve Vicarium exerceri nequeunt, sicut exerceri poterant per Episcopum viventem.

Questio 563. In qua jurisdictione Vicarius Capitularis succedat Episcopo?

Resp. Succedit Episcopo in jurisdictione ordinaria, non autem delegata. Pax-Jord. l. 12. tit. 2. n. 19. citans Pavin de potest. Capit. sede vac. p. 1. q. 10. in principio. Idque etiam quoad delegatam generaliter à jure, nisi forte urgente necessitate expediendi actus, ubi spes non est de futuro brevi successore. Item succedit in potestate & jurisdictione spectante ad Episcopum jure communi & proprio; non verò in iis, quæ competunt jure speciali seu accidentali. Item in juris electione contentiosa & necessaria, seu quoad ea, quæ sunt gratiæ, nisi quatenus à jure concessa; vel etiam ut alii, succedit in omnibus, exceptis solum iis, quæ specialiter ei à jure prohibentur. Pax-Jord. cit. num. 19. & 20. Veruntamen loquendo brevius: Vicarius succedit Episcopo in omni illa potestate & jurisdictione, in qua ei succedit Capitulum; totam enim illam exercet nomine Capituli, & in his omnibus dicitur locum tenens Capituli. Proinde illa revivenda sunt, quæ hac de re in particulari dicta sunt supra sub initium hujus Tractatus de jurisdictione & potestate Capituli.

Questio 564. Qualiter jurisdictio illa restat penes Vicarium?

Resp. Transire ad Vicarium nudum hujus jurisdictionis exercitium: non enim Capitu-

lum constituendo Vicarium se abdicat ipsa jurisdictione, sed ea habitualiter & principaliter residere pergit penes Capitulum. Pax-Jord. loc. cit. n. 34. Pignat. to. 9. consult. 59. n. 3. Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 78. Fagn. in c. his, qua. de major. & obed. n. 73.

Questio 565. A quo Vicarius habeat illam jurisdictionem, sive à quo committatur illi jurisdictionis exercitium?

Resp. Quidquid Vicarius Capituli quæ talis habet jurisdictionis, vel potestatis, id totum habet immediate à Capitulo, vel à Metropolitanano, dum Capitulum negligeret eligere Vicarium. Castrop. tr. 13. de benef. d. 2. p. 29. n. 5. citans Barbof. de potest. Episc. p. 3. alleg. 54. n. 180. Garc. de benef. p. 5. c. 7. n. 30. Sed neque eam habet à Tridentino. Suar. to. 5. in 3. p. d. 7. f. 3. n. 13. quem citant & sequuntur Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 32. contra Ugolin. de cens. tab. 1. c. 10. §. 2. n. 4. Tridentinum siquidem devolutam ad Capitulum jurisdictionem eidem non abstulit, nec imminuit aut immutavit; sed solum præcepit illi modum utendi illa jurisdictione, seu eam exercendi, nempe per Vicarium à se electum, cui usum & exercitium suum committeret. hoc autem præcipiendo Concilium dici nequit concedere jurisdictionem illam Vicario, aut ad hoc interponere auctoritatem suam; adeoque hoc præcepto dato Capitulo Vicarius ille Capituli vicem Capituli gerit, & utitur jurisdictione quoad exercitium accepta à Capitulo. Garc. cit. n. 32. ex Suar. loc. cit. Idemque est, dum Metropolitanus ob negligentiam Capituli deputat Vicarium. Etsi enim Vicarius in eo casu habeat usum & exercitium jurisdictionis Capituli independentem à voluntate Capituli, quam in eo casu supplet auctoritas Tridentini, vel potius Metropolitanus ex auctoritate Tridentini, habet tamen exercitium illud dependens, aut dependenter à potestate & jurisdictione Capituli, in quo ea residere pergit. Garc. nu. 33. ex eodem Suarez.

Questio 566. An tota illa jurisdictio Capituli quoad exercitium transeat ad Vicarium, ita ut Capitulum nihil sibi per seipsum exercendum reservare possit.

1. Resp. Capitulum deputando Vicarium potest sibi ipsi reservare aliqua per seipsum exercenda, sive potest in ipsa deputatione Vicarii eidem concedere exercitium jurisdictionis & potestatis suæ restrictum & limitatum quoad aliqua; cum enim jurisdictione principaliter residet penes Capitulum, & Vicarius illam recipiat non nisi de manu Capituli, inconveniens non videtur Capitulum posse eam ampliare & limitare. Ita tenent Barbof. in eccl. l. 1. c. 32. n. 43. citans Vulpe. in pr. fori eccl. c. 44. n. 28. Raguc. de voce can. 9. 40. n. 14. Pavin. p. 1. q. 10. n. 5. Item ita tenet Dianap. 8. tr. 4. resol. 62. citans Novar. in sum. Bull. tom. 1. tit. de Cap. sed. vac. num. 17. Item Pignat. to. 9. consult. 59. nu. 4. Ventrigli. loc. cit. num. 18. Pirh. ad tit. de off. Vicar. nu. 78. Garcias loc. cit. n. 25. ubi licet antea (hoc est, in prima consideratione Vicarii) posset dare huic Vicario potestatem restrictam & limitatam, &c. & n. 30. ubi si tamen de facto Capitulum det Vicario à se electo limitatum mandatam reservando sibi aliqua, non videtur Vicarius posse exercere potestatem in illis, quæ sibi Capitulum reservavit, cum Vicarius ipse non habeat aliunde jurisdic-
tio

tionem, nisi à Capitulo, quod in illis noluit illam ei dare. Pro quo facit declaratio S. Congregationis in *Abbat.* quam refert *p. 568. n. 87.* Et sic inquit Pax-Jord. l. 12. tit. 2. n. 61. ex dicta formula (nempe deputationis Vicarii, quam num. 60. recitaverat ex Quarant.) liquet Capitulo sibi multa reservare, quæ sive in re, sive injuriâ reservaverit, tenebitur Vicarius observare, quia cum sit forma mandati, debet ad unguem custodiri. Porro dum Capitulo juxta hanc sententiam reservavit sibi aliqua, si reservata sunt voluntariâ jurisdictionis, & gratiosa, non repugnare ea exerceri per ipsum Capitulo, ait Ventrigl. *loc. cit. num. 19.* si verò sunt contentiosa jurisdictionis, & exerceri debeant cum cognitione causæ, Capitulo debere ea delegare, ne partes detrimentum patiantur ob difficultatem congregandi Capitulo, hancque delegationem posse fieri non solum Vicario, sed & alteri. Idem ferè tradit Pax Jord. *loc. cit. n. 25.* ubi: reservationes tolerabiles censentur, quæ respiciunt voluntariam jurisdictionem, aut præmissam; secus, si ageretur de jurisdictione contentiosa, actibusque judiciariis; quia cum in his posset contingere justitiæ retardatio, & partium gravamen, quibus, ut occurreret Concilium, abstulit exercitium jurisdictionis à Capitulo, & mandavit transferri in Vicarium; cui decreto per reservationes tales contraveniretur, & ob id non sunt permittæ. Pro quo citat Quarantam. Quod verò tradit Marc. Ant. Genuens. in *pr. Curia Neapolit. c. 85. n. 3.* apud Garc. *loc. cit. n. 26.* Capitulo non posse causam alteri delegare, quam Vicario suo, præcedit solummodo, quando Capitulo à principio commiserat causam Vicario, quod tunc eam ab illo auferre non debeat, & alteri delegare, nisi ex justa causa. Ventrigl. *Garcias loc. cit.* quamvis, ut addit Ventrigl. si Capitulo auferret causam à Vicario, & committeret alteri (intellige, sine causa) actus per hoc non irriteretur. De cetero cavendum rectè monet Pax Jord. *loc. cit. n. 62.* à talibus reservationibus, quæ illicitæ sunt, & quandoque simoniacæ, ut, dum Capitulo reservasset medietatem salarii, & emolumentorum Vicariatus dividendam inter Canonicos.

2. Veruntamen his omnibus non obstantibus testatur Fagn. in *c. his qua. de major. & obed. num. 72.* S. Congr. præpositam negot. Episcoporum. & Regular. definitivè, Capitulo teneri Vicario suo jurisdictionem totam conferre non cumulativè, sed privativè. De qua S. Congreg. decisione plura infra, ubi de revocatione Vicarii.

Quæstio 367. An Capitulo, postquam deputavit Vicarium absque reservatione aliqua vel limitatione, possit dein se immiscere administrationi jurisdictionis, & aliqua ad se avocare?

1. **R**esp. Negativam tenet *Garcias cit. loc. n. 25.* ubi ex declarationibus præmissis S. Congreg. maximè ex illa Toletan. videtur Capitulo sede vacante non posse se in aliquo intrinsecè circa administrationem jurisdictionis, seu sibi aliquid reservare; sed debere totam administrationem jurisdictionis liberè Vicario relinquere, & c. quod ipsum se intelligere de casu, ubi jam antea decenter jurisdictione illimitatè concessa Vicario, satis indicat per verba eodem contextu subjuncta: *licet antea posset dare huic Vicario potestatem restrictam.* Idem sentire videtur Pax-Jord. *loc. cit. n. 62.* dum ait: advertendum, quod reservationes, quamvis
P. Laurentii Tract. III. De Capit. sed. vae.

licite fiant in ipso actu deputationis, alioquin post deputationem non permitteretur amplius.

2. Affirmativam è contrà, & quidem non tantum posse Capitulo ex post reservare, seu avocare ad se aliqua; verum etiam posse se intrinsecè in exercitio jurisdictionis, eamque cumulativè exercere cum suo Vicario, sive exercitium illud non esse privativè apud Vicarium respectu Capituli, tenet Ventrigl. *tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 26.* citans pro hoc Meroll. *to. 3. d. 7. c. 7. dub. 25. nu. 252. & seq.* & Dian. *p. 6. tract. 7. Miscellan. resol. 41.* datque hanc rationem Ventrigl. quod ante Trident. Capitulo potuit exercere jurisdictionem per seipsum sine Vicario, & Tridentinum solum obligavit ad constituendum Vicarium nullâ factâ abdicatione jurisdictionis ab illo; adeoque jam sicut Episcopus altringeretur constituere Vicarium, non per hoc dici posset, Vicarium illum habere jurisdictionem privativè ad Episcopum; ita quoque dici nequeat, Capitulo, quod in jurisdictione succedit Episcopo, per hoc, quod ardetur à Concilio, assumere Vicarium, cogi exercitium jurisdictionis abdicare, & relinquere illud privativè suo Vicario. Et sic Capitulo non esse privatim exercere jurisdictionem, quin post deputationem alteri delegare possit, tenet liberè Diana *loc. cit. teste Ventrigl. quin & huc facere ait Ventrigl. declarationem adductam à Garcia loc. cit. n. 28.* qua resolvitur non posse Capitulo unâ cum Vicario Visitatorem deputare, quod est exercere jurisdictionem, intellige, unâ cum Vicario. Contra quod postremum tamen facit, quod, ut ait Garc. *loc. cit. n. 27.* Congregatio vult, quod, si opus fuerit Visitatore, Vicarius eum constituat: hæc enim verba non tam sonant, quod Capitulo unâ cum Vicario possit deputare Visitatorem, quam quod Capitulo non nisi per Vicarium, seu ministerio illius possit deputare illum; adeoque in hoc non nisi per Vicarium suum exercere jurisdictionem. Ac proinde etiam contra hanc doctrinam facit, quod Concilium revera videatur ademisse Capitulo exercitium jurisdictionis, dum voluit ab eo constitui Vicarium eo sine præcisè, ut suam per eum jurisdictionem exercent: idque idè, quis negotia tam multiplicia tempore sedis vacantis occurrentia, ordinatius per unum nomine omnium quam multorum difficulter sæpè congregabilem, & in diversa abeuntium, & inter quos nonnunquam plures pertinacis & heterochiti cecebri, suffragiis expediuntur, Quæ ratio in constitutione Vicarii Episcopi locum habere non potest, dum is aliâ ratione non assumitur, quam ut Episcopum nimiam negotiorum mole pressum sublevet, & in administratione Episcopali coadjuret; adeoque, casu quo obligaretur ex hoc capite assumere Vicarium, exinde nullatenus sequeretur, administrationem Episcopo adimi.

3. Multòque jam minùs poterit Capitulo limitare Vicario illud exercitium jurisdictionis, & aliqua ad se avocare, ubi is negligente Capitulo constitutus à Metropolitanò illimitatè. Habet enim tunc potestatem omnem & jurisdictionem, quam Capitulo ei dare poterat, independenter à voluntate Capituli, quam proinde ei imminuere dein non potest Capitulo. Et id velle videtur *Garcias loc. cit. n. 34.* ubi: videtur Metropolitanus, ad quem devolvitur deputatio Vicarii, si Capitulo in eo deputando fuit negligens, juxta decretum Concilii possit illi dare jurisdictionem & potestatem in illis, quæ Capitulo sibi reservavit.

T 3

NAM

Nam eadem est ratio de parte ac de toto ; ita ut sensus sit : in iis, quæ Capitulum sibi reservare potuisset (nam dum neglexit deputare Vicarium, sicut nulla ei actu commisit, sic quoque nulli sibi actu reservavit) vel certe ut sensus sit : in iis, quæ fortè Capitulum sibi actu reservavit, relinquendo de cetero deputationem Vicarii Metropolitanano.

Quaestio 568. Num ergo etiam ita omnis iurisdiclio transeat ad Vicarium (intelligendum illimitatè ac simpliciter deputatur absque ulla positiva reservatione) ut transirent quoque ad eum, quæ speciale aliis mandatum Episcopi requirunt respectu Vicarii Generalis illius?

1. **R**esp. Non convenire in hoc AA. affirmativam tenet Garcias *loc. cit. n. 28*, ubi: Videtur in Vicarium electum à Capitulo sede vacante eo ipso transire totam iurisdictionem Capitulo competentem, nec esse necessarium speciale mandatum seu commissionem quoad ea, quæ in Vicarium Episcopi non transeunt sine speciali mandato. Nam cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisdictionem administret, non videtur necessaria aliqua commissio, &c. Citat pro hoc Garcias, uti & Barbosa, *Gutier. qq. canon. l. 1. c. 11. nu. 10.* Marc. Anton. *Genues. in pr. Curia Neapol. c. 86. n. 5.* citatur quoque à Barbof, *Molin. de iust. tract. 5. d. 11. nu. 4.* quorum opinionem probabilem dicit Ventrigl.

2. Negativam è contrà, nempe ea, quæ speciale commissionem requirunt, specialiter ei committi debere, sine qua speciali commissione ea in illum non transeunt, tenent Barbof *jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 103.* Castropal. *tract. 1. 3. d. 2. p. 29. n. 5.* Pirh. *ad tit. de off. Vicar. nu. 78.* Ventrigl. *loc. cit. nu. 21.* citans Meroll. *ubi supra nu. 256. & seq.* Diana *p. 8. tract. 4. resol. 64.* citans insuper Novar. *in summ. Bullar. to. 2. tit. de Capit. sede vac. n. 10.* qui omnes testantur, displicuisse Rotæ sententiam affirmativam in una *Maurinens. pensionis de 25. Junii 1626.* Sic itaque Vicarium Capitularem (intellige illimitate constitutum) non posse sine speciali mandato Capituli dispensare in interstitiis, tradit Ventrigl. *cit. n. 21.* in fine citans pro hoc Mandos. Pavin. Sbroz. Item Fagn. *in c. his quæ de major. & obed. n. 61.* Pro hac sententia potissimum urget illud Ventrigl. quod ex eo, quod obligetur Capitulum constituere Vicarium, non sequatur Vicarium illum necessariò habere totalem Capituli iurisdictionem, quodque quoad hoc punctum non appareat ratio differentie inter Vicarium Capituli, & Vicarium Episcopi. Verùm ratio hæc differentie probabiliter videtur insinuata *quæ preced.* uti & contra alterum ibidem aliquid dictum. Porò penes Capitulum remanere adhuc jura & necessitatem tuendi ecclesiasticam libertatem & disciplinam sit Pax. *Jord. l. 12. tit. 2. n. 35.* prout id ipsum probat Quarant. apud eundem ex Brevi Clem. VIII. dato ecclesie Neapolitanæ sede vacante, quod recitat *ibidem* Pax. *Jord.*

Quaestio 569. An igitur Vicarius Capitularis majorem potestatem habeat, quàm Vicarius Generalis Episcopi: & sicut hic, ita & ille habeat iurisdictionem ordinariam, faciaturque idem tribunal cum Capitulo, sicut Vicarius Episcopi cum Episcopo?

1. **R**esp. ad primum convenienter magis ad sententiam secundo loco propositam quæ

preced. ex sola designatione non transeat in Vicarium, seu officialem Capituli sede vacante majorem potestatem, quàm in Vicarium Episcopi. *Pirh. loc. cit. Sbroz. de off. Vicar. l. 2. q. 41. n. 5.* citans Mandos. *ad regul. Cancell. 24. q. 6. n. 10.* Pavin. *q. 10. p. 23. n. 17.* Castropal. *loc. cit. Garc. cit. q. 7. nu. 29.* ubi: quamvis antea in Vicarium Capituli sede vacante non transiret major potestas, quàm in Vicarium Episcopi, &c. nisi per tò antea intelligat ante dispositionem illam Tridentini de exercenda iurisdictione à Capitulo per suum Vicarium, dum fortè is citra obligationem ab eo deputatus fuisset, non transivisse in illum majorem potestatem; quàm transeat modò in Vicarium Episcopi, dum is ab eo citra obligationem assumitur. Subjungit enim Garcias illa verba immediate, postquam præmississet: cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisdictionem administret, non videtur necessaria aliqua specialis commissio. Et certè sic congruentius ad hanc sententiam diceretur, habere in tantum majorem potestatem Vicarium Capitularem præ Vicario Episcopi, in quantum hic eget in pluribus speciali commissione Episcopi. Vide dicta supra, ubi: num Capitulum habeat majorem potestatem, quàm Vicarius Generalis Episcopi.

2. **R**esp. ad secundum, habere Vicarium Capituli fundatam intentionem in exercitio ordinariæ iurisdictionis eadem prorsus ratione sibi, quàm ipsi Episcopo competentis, ait Pignat. *rom. 10. consult. 121. nu. 1.* citans gl. in c. Romana. de appellat. in 6. v. generaliter. Covar. *qq. pract. c. 4. n. 87.* & var. *resol. l. 3. c. 20. nu. 4.* Sauch. *de matrim. l. 3. d. 29. qu. 1.* Sbroz. *l. 2. q. 55. n. 9.* ubi tamen aliud nihil, quàm quòd Vicarius Episcopi habeat iurisdictionem ordinariam, pro quo citat quamplurimos. Idem jam ante Pignatellum expresse tradidit Garc. *p. 5. c. 8. n. 22.* ubi postquam præmississet hæc formalia: Permittendum est, quòd Vicarius sicut Episcopus Ordinarius est: idque quamplurimis quoque citatis stabilivisset, subjungit: idem dicendum est in Vicario Capituli sede vacante. Et sanè in utroque Vicario, nempe Episcopi, & Capitulari eadem est ratio, sive dicatur cum Sbrozio, Sauch. Maranta, & pluribus aliis, quos refert Garcias *loc. cit. nu. 24.* Vicarium Episcopi ex eo esse ordinarium, quòd lex concedat illi iurisdictionem, interveniente factio, & ministerio (nempe assumptione, qua in Vicarium assumitur) Episcopi; sive dicatur cum ipso Garcia, Vicarium Episcopi accipere iurisdictionem ab Episcopo eum deputante, ut Abb. *in c. Romana. de appellat. in 6.* & Vestrius *in pr. l. 3. c. 3. n. 2.* ex eo tamen esse Ordinarium, quòd juris permissione ab Episcopo constituitur, ut eorum locum teneat, vicèsq; gerat iurisdictionem generaliter exercendo, & sic perinde sit, ac si à lege constitueretur. Eadem siquidem applicari possunt Vicario Capituli, etsi prius fortè minus congruenter ad dicta *quæst. ante hanc.* 4. cum Vicarius hic non accipiat iurisdictionem hanc à lege seu dispositione Tridentini ministerio Capituli eum deputantis, sed immediate ab ipso Capitulo, à quo constituitur, non solum ex juris (intellige Tridentini) permissione & consensu, sed etiam iussione, geratque vices Capituli, ejusque iurisdictionem, quæ utriusque ordinaria est, generaliter exerceat.

3. **R**esp. ad tertium: Videtur facere idem Consistorium, seu tribunal cum Capitulo. Si enim ille facit unum Consistorium, seu tribunal cum Episcopo, qui est in tribunali Episcopatus constitutus cum

rum generali commissione, non facta determinatione ad certum locum seu partem diocesis, & dicitur Vicarius Generalis seu principalis. Sbroz. l. 1. q. 3. nu. 26. & q. 23. & seq. & q. 29. Garc. de c. 8. nu. 27. gl. in Clem. & si principalis. de rescript. v. foraneo. & ibidem Card. nu. 3. Imol. nu. 17. Abb. nu. 5. Rebuff. in pr. tit. de Vicar. Episc. num. 6. Sauch. ubi ante. nu. 11. & c. Vicarius quoque Capituli faciet unum cum eo tribunal, cum totam iurisdictionem Episcopi & Capituli ex generali hujus commissione exerceat. Quamvis hic aliquid quaestio- nis de nomine intercurrere videatur; dum nimirum Capitulo non nisi per Vicarium permittitur exercere iurisdictionem, adeoque tribunal ad exercendam per seipsum iurisdictionem non habeat, sicut habet Episcopus cumularivè cum suo Vicario ex eodem tribunali administrans iustitiam & iurisdictionem. Nil tamen vetat, quòd minus Vicarius dicatur occupare tribunal iurisdictionis Capitularis, & eam ex illo administrare.

Quaestio 570. Num igitur etiam à Vicario Capitulari appellari nequeat ad Capitulum?

R Esp. Sequi videretur, quòd sicut à Vicario Episcopi ad Episcopum appellari nequit, quia habet idem tribunal, ita etiam nequeat appellari à Vicario Capituli. Ita etiam tenere videtur Sbroz. l. 3. q. 14. an. 2. dum enim ibi tradit, quòd sicut, si causa esset commissa per Episcopum Vicario, non tanquam Vicario, sed tanquam Delegato, Vicarius non haberet idem tribunal cum Episcopo; cum tunc à Delegato appellatur ad Episcopum; ita etiam sit in Vicario Capitulari sede vacante, qui in causa sibi delegata non facit unum Consistorium cum Capitulo, ut Pavin. p. 2. q. 10. m. 14. adeoque, quòd hinc inferitur, ab eo appellari nequeat ad Capitulum.

Quaestio 571. Quid igitur agendum, seu quòd recurrendum, dum Vicarius Capituli recusat ut suspectus?

R Esp. De hoc satis dictum supra, ubi an, & qualiter Capitulum possit cognoscere causas suspicionum motas contra suum Vicarium.

Quaestio 572. Num Vicarius electus iurisdictionem exercere possit ante literas patentes electionis illius confectas, eique traditas?

R Esp. Affirmativè. Carol. de Luca ad Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 10. ubi: Vicarius electus, si ante literas expeditas patentes exerceat iurisdictionem, non cadet à iure suo, mandatum oretenus dari potest. Item Cardin. de Luca de Canon. & dignit. d. 26. nu. 2. juncto nu. 10. ubi: procedit id (nempe quòd ante expeditas literas suae deputationis non possit quis administrare) quando agitur de actu, qui exigit ad sui perfectionem Superioris auctoritatem, ut est v. g. in electione, quae eget confirmatione; secus autem est in hac materia, in qua non agitur nec de vera electione, nec de nominatione exigente posse etiam actum ad sui perfectionem; sed agitur de simplici deputatione sonante in mandatum, quòd Episcopus vel Praelectus, vel ejus loco Capitulum dare dicitur; quòd mandatum ad sui essentiam non exigit scripturam, sed etiam oretenus dari potest. Sbroz. l. 1. q. 64. Et generaliter quòd dicti termini non intrent in illis actibus, qui saltem actum ad illorum perfe-

ctionem non exigunt; ubi scilicet ipsa electio est collectio simul. Garc. p. 1. c. 6. n. 23. litera siquidem patentes expediuntur ad probationem, non autem ad substantiam, vel perfectionem actus; cum nullo jure cautum sit, eas recipi de substantia. Ita ferè Card. de Luca.

Quaestio 573. An excommunicato, aut per aliam censuram suspensio Capituli suspensa quoque sit iurisdictione Vicarii Capituli?

R Esp. Affirmativè. Pith. ad tit. de off. Vicar. n. 78, ubi: suspensio vel interdictio Capitulo ipse Vicarius suspensus & interdictus esset; quia Vicarius utitur iurisdictione Capituli. Castrop. tract. 13. d. 2. p. 29. nu. 5. Garc. p. 5. c. 7. n. 32. ex Summ. tom. 5. d. 7. f. 3. m. 13. ubi is: si Capitulum habeat impedimentum ulum iurisdictionis, consequenter etiam Vicarius habet idem impedimentum, sicut in Vicario Episcopi, & c. & ego in For. benef. p. 2. q. 715. n. 1. contra Ugolino. tab. 1. de cens. c. 10. §. 2. nu. 4. expressè dicentem, jure Capituli suspensio ob censuram aliquam, Vicarii hujus iurisdictionem non suspendi, nec impediri, uti contingit in Vicario Capituli. Pro quo citat c. 1. de off. Vicar. in 6. Idem cum Ugolino sentire videtur Sbroz. l. 3. q. 17. nu. 11. & 11. ubi: locum non habet in Delegato excommunicato, cujus iurisdictione non suspenditur excommunicato delegante; quia Vicarius in causa sibi delegata non facit idem consistorium cum Episcopo, intellige, delegante; & mox subjungit: extenditur hac declaratio, ut locum habeat etiam in Vicario Capituli sede vacante, ut Pavinus p. 2. q. 10. nu. 14. post Card. in Clem. & si principalis. de rescript. nu. 9. Verùm, ut vides, loquitur Sbroz. in casu, ubi à Capitulo specialiter causa aliqua delegata Vicario suo, non ut Vicario, sed ut Delegato, de quo casu non procedit quaestio; sed respectu eorum, quae illi generaliter ut Vicario commissa sunt à Capitulo. Porro procedit responsio, etiam si Vicarius deputatus à Metropolitanò; quia & is iurisdictionem Capituli exerceat, sive habet iurisdictionem dependentem à iurisdictione & potestate Capituli, et si independentem à voluntate illius eam habeat. Garc. loc. cit. n. 33. ex eodem Suarez.

Quaestio 574. Vicarius Capitularis quid possit quoad condenda statuta nova, & abroganda vetera, & quoad transgressores puniendum?

R Esp. Facere potest constitutiones obligantes totam diocesim, eaque duratura perpetuò, quamdiu à secuturo Episcopo non fuerint revocata; jus enim statuendi pendet à iurisdictione juxta c. 2. de consuet. in 6. Ventrigl. tom. 2. §. 2. n. 39. citans Quarant. in Summ. Bullar. 7. Capit. sede vac. vers. quarò quaro. Vulpe. in pr. e. 44. nu. 16. Meroll. ubi supra, n. 39. Potest etiam statuta antiqua, & facta à praedecessoribus praeteritis revocare (intellige, nisi auctoritate Apostolica sint firmata; illa enim neque Episcopus abrogare potest) Ventrigl. loc. cit. n. 40. citans Gemin. Zabarel. Felin. Pavin. Quarant. ubi ante in fine. Qualiter hac ipsa limitentur, & extendantur, vide supra, ubi, quid Capitulum possit hoc in puncto. Eadem enim omnia, quae potest Capitulum quoad hac, potest etiam ex eius commissione Vicarius; & quidquid illud non potest, id neque poterit Vicarius; ut pote cujus potestas non potest esse major potestate Capituli, à

quod constitutus eam accepit. Pirh. *loc. cit.* n. 78. Veneruntamen in condendis statutis istiusmodi generalibus egebit speciali saltem consensu Capituli, si non demandatione, & commissione; cum etiam Episcopus hac in parte in pluribus egeat consensu Capituli. Et hoc voluit Ventrigl. dum ait: potest Vicarius Capitularis habens facultatem à Capitulo statutum condere. Potest quoque ad observanda statuta sua & Capituli cogere intentatis pœnis, & transgressores illorum punire. vide quoque quæ in hac parte dicta sunt supra de Capitulo. Ad pœnas tamen has infligendas non videtur egere speciali consensu, aut commissione Capituli; cum cui conceditur potestas statuendi, pœnæque intentandi, eidem hoc ipso concessa sit potestas eas actu infligendi, ne aliàs detur iurisdictio sine coërcitione contra textum *c. ex literis. de off. delegati.*

Quæstio 575. An Vicarius possit quoque de aliis delictis cognoscere, eaque punire.

Resp. affirmativè: potestatem enim hanc habet Capitulum juxta limitationes datas supra, centeritque exercitium illius cum iisdem limitationibus ex commissione generali concessum Vicario.

Quæstio 576. Quid possit Vicarius quoad infligendas censuras?

1. **R**esp. primò in genere: Potest Vicarius nedum minari censuras, sed & illas exequi. Pignat. *tom. 10. consult. 121. n. 4.* Sbroz. *l. 2. q. 182. n. 7.* Censura enim est nervus ecclesiasticae disciplinae. Sbroz. *loc. cit.* n. 2. ex Abb. *in c. cum inter. de consuetud. sess. 25. c. 3.* & per illam Judices ecclesiastici (qualis utique est Vicarius Capituli, utpote ordinariam habens iurisditionem juxta dicta supra) exercent iurisditionem. Sbroz. *ibidem* citans *c. licet. de jurejur. in 6.* & *ibi* Archid. *c. ex literis. de off. deleg.* & *ibi* Canonistæ passim. Poterit itaque in hoc genere Vicarius, quod quoad hoc potest Episcopus; siquidem quod is potest, potest Capitulum, nisi specialiter ei hæc facultas in quibusdam casibus denegetur. Ventrigl. *cit. loc. n. 46.* Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 65.* citans Navar. *in man. c. 27. nu. 5.* Molin. *de iust. tr. 5. d. 11. n. 6.* & c. potestatis verò, quæ habet Capitulum, exercitium habet Vicarius; neque ad hoc videtur Vicarius egere speciali mandato Capituli ob rationem in fine *quæst. ante* hanc penult. insinuatam, quamvis Rebuff. *in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 174.* apud Sbroz. *loc. cit. n. 4.* dicat, solere ad majorem cautelam in Vicariatu exprimi commissio suspendendi, & interdicendi. ipse quoque Sbroz. *ibidem* dicat, se putare fore exprimeendam dictam commissionem in casibus, in quibus ageretur de perpetua suspensione, vel multum diuturna, quam Vicarius Episcopi (idem juxta illum est de Vicario Capituli) ad illum enim omnia præcedentia extendit *nu. ult. cit. q. 182.* ferre non posset sine speciali mandato; cum suspensio perpetua, & diuturna dicitur de arduis secundum Innoc. ex Abb. *in c. ad hac. n. 1. de off. Archiep.* ita ut dicant Episcopum illam ferre non posse sine Capitulo.

2. **R**esp. secundò in specie. Poterit itaque Vicarius Capituli non minus, quam alius Judex ecclesiasticus (de quo id apud Sbroz. *nu. 3.* tenent Abb. *in c. cum ecclesiar. de off. ordinar. n. 4.* Innoc. *ibid. in fine.* juxta Trident. *loc. cit.*) & in specie quam Vicarius Episcopi (de quo id tenent apud eundem

cum communi Rebuff. *loc. cit.* Covar. *in c. almu. §. 2. n. 7.* Navar. *loc. cit. n. 59.* & 168.) Suspendere & interdiceret Sbroz. de hoc Vicario in specie loquens *cit. n. 7.* citans Rebuff. *in pr. tit. de devol. n. 63.* Pirh. *ad tit. de off. Vicar. n. 78.* citans Suar. *de cens. d. 7. f. 3. n. 10.* & *d. 2. f. 2. na. 9.* Poterit quoque excommunicare. Paris. *loc. cit.* Pax-Jord. *l. 12. tit. 2. nu. 41.* Sbroz. *l. 2. q. 168. nu. 6.* citans Rebuff. *in pr. ubi antè.* Idque etiam si non esset sacerdos, ut de Vicario Episcopi *ibid. n. 5.* Sbroz. citans Calderin. *in c. excommunicat. n. 16. de rescript.* Excommunicatio siquidem non minus censura est, quam suspensio, & quidè principalior: ergo si, ut dictum, Judices ecclesiastici per censuras exercent iurisditionem, quò & ut dictum ex Tridentino, excommunicatio est nervus disciplinae ecclesiasticae, hanc infligere, ubi opus, utique spectabit quoque ad Vicarium Capituli ob rationem communem his omnibus supra datam, nec aliàs dicitur iurisdictio ordinaria sine coërcitione, quod falsum est; cum talis iurisdictio sit nulla. Sbroz. *l. 2. q. 68. n. 4.* citans *l. 1. & ibi* DD. *ff. de jurisd. omn. iud. & eorum contingat. de for. compet. & ibi* Abb. Imol. Felin. quò & actus excommunicationis sit actus iurisditionis. Sbroz. *loc. cit. n. 2.* citans *c. cum ecclesiar. de off. ordinarii.* & *ibi* Abb. & alii. Imò quilibet Judex ecclesiasticus potest excommunicare, etiam si sit delegatus inferioris Episcopi juxta Sbroz. *loc. cit. n. 3.* citantem pro hoc plures. Et quod possit sine speciali mandato excommunicare Vicarius Episcopi, habet Sbroz. *l. 2. q. 170. n. 1.* adeòq; pariter si non potius Vicarius Capitularis.

3. **R**esp. tertid, poterit quoque Vicarius hic vigore commissionis suæ (intellige generalis) excommunicare, suspendere, & interdiceret singulares personas, seu Canonicos de Capitulo. Pax-Jord. *loc. cit.* Pignat. *loc. cit. nu. 4.* Poterit quoque contra eosdem Capitulares procedere sine adiunctis, quando id poterat Episcopus. Pax-Jord. *loc. cit.* Garc. *p. 5. c. 7. n. 23.* ex declaratione S. Congreg. Non tamen poterit Vicarius totum Capitulum suspendere, vel interdiceret; quia redundaret etiam in ipsum Vicarium. Pax-Jord. *ibid.* vis enim officii & iurisditionis Vicarii dependet ab ipso Capitulo, & suspensio Capituli suspensus est quoque ejus Vicarius, etiam si fuisset deputatus à Metropolitano, aut ab Episcopo viciniore ob negligentiam Capituli. Pirh. *loc. cit. n. 78.* Pax-Jord. *loc. cit.* Suarez *de censur. d. 7. f. 3. n. 13.* & ex eo Garc. *loc. cit. n. 32.* Quarant. & Barbofa apud Pax-Jord.

Quæstio 577. Num Vicarius possit quoque Clericos privare beneficiis, & procedere ad actualem degradationem.

Resp. Videtur posse Vicarius exigente atrocitate delicti Clericum privare beneficio. Videtur quoque posse devenire ad verbalem degradationem: utrumque enim potest Capitulum, ut supra dictum. quamvis quoad utrumque, & ad minimum quoad secundum egere videatur speciali commissione, aut consensu Capituli. Et sic posse beneficiatum per Vicarium Episcopi removeri, simpliciter tenet Franc. *in cap. licet. de jurejur.* apud Sbroz. *l. 3. q. 162. n. 7.* Et ex mandato Episcopi speciali posse eundem Vicarium deponere, seu verbaliter degradare, tenet Sbroz. *loc. cit. n. 8.* ex Bald. *in l. aliquando. n. 8. ff. de off. procons.* Et sic de consuetudine servari dicit Franc. *loc. cit.* Ad realem verò & actualem degradationem devenire non poterit, quis ne quidem Capitulo, sed solis Episcopis id competit juxta dicta supra.

Quæstio

Quaestio 578. An Vicarius Capitularis uti debeat carceribus, aliisque ministeriis Episcopi, an vero Capituli habentis alias suam jurisdictionem?

Resp. Debet uti carceribus Episcopi, non Capituli. Sbroz. l. 1. q. 16. n. 7. citans Pavin. tr. de potest. Capit. sede vac. p. 2. q. 10. n. 9. quia est Vicarius episcopalis jurisdictionis devolute ad Capitulum, & non est Vicarius jurisdictionis aliunde, etiam vivente Episcopo, competentis Capitulo.

Quaestio 579. Num Vicarius Capitularis possit sibi applicare poenas seu multas pecuniarias?

Resp. Negativè: Ea enim applicanda locis piis, ut expressè disposuit Trident. sess. 25. c. 3. ubi: ut liceat eis (nempe Judicibus ecclesiasticis) procedere per multas pecuniarias, quae locis piis ibi existentibus eo ipso, quod exactè fuerint, assignentur, ad quae locum ait declaratio S. Congreg. apud Gallemart. Poena fori ecclesiastici piis locis sunt applicandae. Nec valet consuetudo contraria, per quam pars poenarum applicatur Vicario, vel Camera Apostolica, etiam in minima parte. Poterit proinde Vicarius Capitularis hujus decreti autoritate id statim exequi; neque poterit sibi aliquam portionem retinere sub praetextu salarii sui; nam illud consequi poterit in fructibus ecclesiae vacantis. Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 1. n. 25. citans Meroll. Theol. mor. tom. 3. d. 7. c. 7. n. 21.

Quaestio 580. Num Vicarius possit quoque poenas, etiam ad quas quis damnatus à defuncto Episcopo, remittere, & à censuris absolvere.

1. **R**esp. ad primum: Probabiliter potest remittere poenas tam à seipso, quam à defuncto Episcopo, aut etiam à Capitulo sede vacante (spatio nimirum illorum octo dierum, quo ante constitutionem Vicarii administrabat per seipsum) inrogatas. Potest enim id ipsum probabiliter Capitulum, ut vidimus supra. Et sic quoad poenas ab Episcopo defuncto inflictas de Vicario Capitulari tenet Ventrigl. loc. cit. nu. 2. quamvis is videatur respectu Vicarii requirere ad hoc specialem Capituli commissionem; dum ait: Capitulum, & ejus Vicarius ad id facultatem habens potest facere gratias, & remittere poenas, etiam ad quas Episcopus praemortuus subditos condemnavit. Quod saltem speciali commissione non videtur egere quoad remittendas poenas, ad quas ipse ex generali commissione condemnavit, etsi secus videatur quoad poenas à Capitulo ipso inflictas.

2. **R**esp. ad secundum, absolvere quoque poterit Vicarius ab excommunicatione (idem est de aliis censuris) Fagn. in c. pervenit, de sentent. excom. nu. 16. citans gl. in cap. unico, de major. & obed. in 6. v. juris. (loquitur autem Fagn. in specie de absolutione ab excommunicatione canonis, sive ob percussione clericis, si ea levis sit.) Sbroz. l. 2. q. 172. nu. 4. citans Rebuff. in pr. tit. de devolut. n. 63. Pirh. ad lit. de off. Vicar. num. 73. ubi: Vicarius, sive is, quem Capitulum ut administratorem constituit, potest excommunicatos à jure, vel ab homine, v. g. ab Episcopo mortuo, vel ejus Vicario, vel Delegato sede Episcopali vacante absolvere, sicut Episcopus possit, si viveret, nisi à sede Apostolica id fuerit ei interdictum, &c. Vide de hoc dicta supra de Capitulo; ea enim omnia poterit ejus Vicarius. Idque absque speciali ejus mandato: si

enim sine eo excommunicare potest, ut dictum paulò supra, potest etiam sine eo absolvere: excommunicatus enim ad suum excommunicatorem remitti debet absolendus ab eo, Sbroz. loc. cit. nu. 1. juxta c. pastoralis, de off. ordinat. & ibi Felin. n. 9. sunt enim convertibilia condemnare & absolvere, ita ut, qui potest unum, possit & alterum. Sbroz. nu. 2. citans Menoch. de arbitr. iudic. l. 1. q. 43. n. 3. & seq. & potestas data ad ligandum commissa quoque est ad solvendum. Innoc. in c. prudentiam. nu. 9. de off. deleg. Abb. in c. nuper, de sent. excom. v. excommunicatus, & alii apud Sbroz. cit. n. 2. qui tamen hoc ipsum loc. cit. n. 14. limitat: ut si alicui, v. g. Vicario esset tantum sententia excommunicationis delegata, tunc si excommunicavit, non possit absolvere, nisi hoc ipsum in commissione dicatur. Pro quo citat Borgal. tract. de irregul. & disp. p. 6. tit. de absol. à major. excom. nu. 29. De cetero posse Vicarium absolvere ab excommunicatione, etsi sacerdos non sit, ed quod hac absolutio, uti & ipsa excommunicatio sit actus jurisdictionis, habet Sbroz. loc. cit. n. 7. citans pro hoc Calder. in c. ab excommunicato, de rescript. n. 6. &c. quamvis num. 11. subjungat, Vicarium non sacerdotem honestè facturum, si committat absolutionem sacerdoti, qui simul à culpa seu peccatis, & ab excommunicatione absolvat. Pro quo citat Abb. in cit. c. ab excomm. n. 16. & Hostiens. ibid.

Quaestio 581. Vicarius Capitularis an dispensare possit in casibus, in quibus dispensat Episcopus?

1. **R**esp. Poterit id utique, ubi Capitulum ei omnimodam auctoritatem, etiam ad ea, quae speciale mandatum requirunt, concessit; poterit enim tunc omnia exercere, & facere, quae potest Capitulum ipsum, sive jurisdictionis sint necessaria, sive gratia. Ventrigl. cit. annot. 15. §. 2. num. 37. Jam verò Capitulum, ut vidimus supra, in casibus istis dispensare potest. Num verò dispensare sit ex illis, quae requirunt speciale mandatum Episcopi respectu Vicarii sui, Capituli respectu Vicarii Capitularis, non convenit inter AA. Pro negativa sententia facit, quod dispensare sit jurisdictionis, ut Decius in c. ut si clerici, de adulteris, de iudic. nu. 21. Cardin. ibidem in 4. not. quin & ut dictum supra, dispensare non sit actus merè voluntarius; cum saepe expediens sit, imò necessarium, dispensare cum subditis. Ea autem, quae sunt jurisdictionis, possit Vicarius exercere sine speciali mandato, ut Federic. cons. 130. Felin. in c. eam te, de rescript. nu. 17. Abb. in c. quoniam, de off. deleg. & plures alii apud Sbroz. l. 2. q. 35. nu. 2. Et in specie de Vicario Capituli sede vacante, quod possit dispensare sine speciali mandato, tradit Rebuff. in pr. benef. tit. de devolut. num. 63. quem tamen inconstancia arguit Sbroz. loc. cit. n. 3. ex eo, quod tit. de form. Vicar. Archiep. n. 43. contrarium teneat de Vicario Episcopi. Quod num justè faciat, non satis liquet, cum plura sint, ad quae speciali mandato eget Vicarius Episcopi, quam ad quae eo eger Vicarius Capituli; pluraque libi reservare posse videatur Episcopus, quam Capitulum; adeòque non fit in hoc omnimoda paritas inter Vicarium Episcopi, & inter Vicarium Capituli. De cetero pro affirmativa quoad Vicarium Episcopi, quod is egeat speciali mandato ad dispensandum, stant Sbroz. cit. n. 3. & quos is citat Calder. cons. 1. tit. de off. Vicar. Felin. in c. ut si clerici, n. 22. Cuch. Inst. Jur. Canon. de Vicar. Episcopi. num. 62. & 111. Borgal. de irreg. & dispens. c. fin.

n. 22. &c. Quin & idem in specie de Vicario Capitulari tenet Sbroz. *loc. cit. nu. 6.* citans pro hoc Pavin. *de potest. Capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 17.* Fundamentum illius est, quod dispensatio habeat se instar restitutionis in integrum; restitutio autem in integrum non delegetur ex generali mandato juxta *L. illud. ff. de minor. Roland. cons. 25. in princ. vol. 2.* qui dicat hanc esse communem opinionem. Item, quod in mandato generali Vicariatus non veniant ea, quæ sapiunt liberalitatem, ut *Castren. cons. 348. Roland. loc. cit.* quos citat Sbroz. adeoque nec dispensatio, utpote quæ provenit ex speciali gratia & liberalitate. *c. fin. de transact. Castren. loc. cit.*

2. Sic itaque juxta hanc sententiam postremam non poterit dispensare Vicarius Capitularis in interstitiis sine speciali mandato Capituli, uti id docent *Ventrigl. ro. 2. annot. 15. §. 1. n. 40.* citans pro hoc *Barbol. sum. Apost. decis. v. Capit. sede vac. num. 14. Vulpe. in pr. c. 4. n. 14. Aldan. compend. can. resolut. tit. 3. n. 6.* qui etiam referat sic decisum à S. Congr. E contra simpliciter & indifferenter hanc facultatem dispensandi in interstitiis spectare ad Vicarium Capitularem tradit *Riccus. decis. 185. sub n. 2. apud Ventrigl. & Machadus apud Dian. p. 8. tr. 4. resol. 5.*

3. Item juxta hanc sententiam non poterit Vicarius ille dispensare cum illegitimis ad Ordines minores, & simplex beneficium, nisi de speciali mandato Capituli, uti expressè docent *Ventrigl. loc. cit. §. 2. n. 58. Dian. loc. cit. resol. 6.* citans *Meroll. Theol. mor. to. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. n. 34. Rodriq. in sum. tom. 1. c. 71. n. 5.*

Questio 582. Quid possit Vicarius Capituli circa cognoscendas causas matrimoniales?

Resp. De causis matrimonialibus posse cognoscere Vicarium Capitularem habentem omnimodam auctoritatem (intellige, à Capitulo) ait *Ventrigl. cit. §. 2. n. 38.* citans præter alios *Dianam ubi ante resol. 22.* & *Barbol. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 102.* ubi tamen illi nihil de Vicario Capitulari, sed solùm Capitulo. Porro per omnimodam auctoritatem intelligere videtur absolutam potestatem quoad omnia, quæ Capitulum committere potest; adeoque etiam ad ea, quæ speciale mandatum requirunt. De quo tamen meritò dubitari potest; num nimirum cognitio illa causarum matrimonialium (et si ut dictum supra, ex sint de arduis; cum in iis agatur de statu hominis, *Sbroz. lib. 2. q. 44. n. 4.* citans præter alios *Menoch. de arbit. l. 2. casu 205. n. 7.* & quæ sunt ardua, non transeant aliàs in Vicarium, etiam cum amplissima facultate constitutum, *Sbroz. loc. cit. n. 5.* ex *Federic. de Senis cons. 302. &c.*) egeat speciali mandato, cum spectet ad jurisdictionem ordinariam, sitque ex illis, quæ frequentius in administratione Episcopatus occurrunt. Sic causas matrimoniales à Vicariis Episcoporum passim, ut videmus, cognosci comprehendique illas in generali mandato Vicariatus, expressè docet *Cuchus Inst. de Episc. l. 2. tit. 6. nu. 123.* apud *Sbrozium de off. Vicarii l. 2. q. 43. n. 4.* qui & ipse hanc sententiam tenere haud obscurè dignoscitur, dum *nu. 5.* de suo rationem hujus addit, dicens: nam ad cognoscendum causas matrimoniales duo in Judice requiruntur, scilicet scientia Canonica, & quod habeat potestatem seu jurisdic-

nem ordinariam, vel delegatam; Vicarius autem Episcopi hanc scientiam habere debet, & est Judex ordinarius; adeoque meritò causas matrimoniales cognoscere potest. Quin & expressè hanc sententiam de Vicario Episcopi tenet idem Auctor *l. 2. q. 44. n. 1. in fine,* ubi pro hoc, quod iste Vicarius cognoscere possit, & terminare dictas causas sine speciali mandato Episcopi, citat *Lambert. de jurep. l. 2. p. 3. q. 2. a. 3. Covar. l. 4. Eptom. c. 8. §. 12. nu. 1. Præpos. & Abb. in c. fin. de cognat. spirituali, &c.* Ac denique hanc quaestionem concludit dicendo: ab hac sententia majore numero auctoritatum probata non recedo. Unde id ipsum à fortiore dicendum videtur de Vicario Capitulari. Neque hic obstat, quod juxta Tridentinum discussio illarum causarum matrimonialium nullius alterius inferioris, quam Episcopi examini relinquatur: id enim, ut inquit *Sbroz. cit. q. 43. n. 7.* intelligendum non est de Vicariis, sed aliis inferioribus Prælati, juxta dicta à nobis supra, ubi an cognitio causarum illarum competat Capitulo. Vide plura etiam de his, ubi actum de Vicario generali Episcopi.

Questio 583. Num Vicarius Capituli per seipsum assistere possit matrimonio sine speciali mandato Capituli?

Resp. de hoc vix dubitari posse, idque etiam si Sacerdos non sit; cum exerceat ordinariam & episcopalem jurisdictionem, possitque delegare cuique alteri Sacerdoti non minus, quam Vicarius Generalis Episcopi hanc potestatem assistendi, sitque Ordinarius & Parochus Parochorum. Et sic expressè tradit *Dana p. 8. tr. 8. resol. 49.* ubi: (sub nomine Ordinarii, qui & assistere, & assistendi licentiam dare potest, in Trident. sess. 24. c. 1. comprehenditur Capitulum sede vacante, & ejus Vicarius. Citat pro hoc *Gutier. de matrim. c. 66. n. 5. & 13. Poanum l. 5. c. 10. n. 4. Boss. c. 4. §. 2. 1.* idem expressè tenet *Ventrigl. loc. cit. n. 43.*

Questio 584. Quid possit Vicarius Capituli circa cognoscendas causas civiles, vel etiam feudales?

1. **R**esp. ad primum: In generali commissione Vicariatus citra speciale mandatum cognoscere potest causas civiles, *Sbroz. l. 2. q. 125. nu. 1.* loquens de Vicario Episcopi, ac citans *Caldin. in Clem. 1. n. 19. de off. Vicar. Bald. cons. 477. n. 6.* Auffer. *in addit. ad Tolosan. q. 148.* Beroium, &c. Cùm enim in Vicarium per commissionem officii Vicariatus generaliter ei factam transeat cognitio causarum, *c. licet. de off. Vicar. in 6. & ibi AA.* cum ex eadem generali commissione Vicarius habeat administrationem in civilibus (quod non minus locum habet in Vicario Capituli, quam Episcopi) necessaria non est specialis concessio quoad hoc expressio. *Sbroz. loc. cit. n. 2.* citans *Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. Ar. hiep. n. 195.* Quænam verò sint causæ civiles fori Episcopalis (& consequenter spectantes quoque ad Capitulum sede vacante, & cognoscendæ per ejus Vicarium) recenset *Cuch. in Inst. jur. can. de Episc. tit. 6. num. 122.* apud *Sbroz. cit. n. 2.*

2. Resp. ad secundum: Causas tamen feudorum

rum spectantium privative ad Episcopum, ne quidem de mandato speciali Capituli cognoscere potest ejus Vicarius. Harum enim cognoscendarum potestatem Capitulum non habet juxta dicta à nobis supra: quorum autem exercendorum Capitulum sede vacante potestatem non habet, ea Vicario suo committere non potest. Pirh, *ad tit. de off. Vicar. num. 78.* Causas tamen feudorum spectantium ad Episcopum, & simul ad Capitulum cognoscere possit; has enim Capitulum sede vacante cognoscendi potestatem habet juxta dicta à nobis supra. Item feudorum spectantium privative ad Capitulum cognoscere potest, sed non nisi de speciali ejusdem Capituli commissione & mandato.

Questio 85. Quid possit Vicarius Capitularis circa cognoscendas causas criminales, & in specie hæresis?

1. **R**esp. ad primum. Quemadmodum de Vicario Episcopi, quod causas criminales cognoscere nequeat, docent Sbrozium *lib. 2. quest. 143. num. 1.* pro quo citat præter alios quamplurimos Pavinum *de potestate Capit. sede vacant. part. 2. quest. 10. num. 33.* Rebuffum *in pr. benef. tit. form. Vicar. Archid. num. 173.* Lancellot. *Instit. Jur. Canon. §. 1. de off. Vicar.* Clarum *in pract. crimin. §. fin. quest. 40. in fine, juxta cap. licet. de off. Vicar. in 6.* Per quem textum correctum ait Extravag. dudum, de appellat. quæ est Alexandri IV. & disponit, officiales Episcoporum ordinariè causas criminales cognoscere posse. Itaque quodque idem tenet Sbrozium *loc. cit. de Vicario Capituli sede vacante citans Pavinum ubi ante. numer. 3.* Quemadmodum verò id ipsum variè limitat de Vicario Episcopi, ita quoque easdem limitationes in Vicario Capituli locum habere, necesse habebit concedere. Limitat autem primò *num. 7.* quod opus non sit commissione illà speciali, ubi inquit & cognoscit, non ut puniat, sed ut referat Episcopo. Pro quo Lap. *in cit. cap. licet. Diaz. in pract. crim. canon. cap. 4. num. 5.* Menoch. *de arbit. lib. 1. quest. 43. num. 27.* Foller. *in pract. crim. canon. part. 1. moral. num. 124.* & *part. 3. tit. vel absolvantur. num. 26.* & alios quamplurimos. Limitat secundò, ut eà opus non sit, dum Vicarius vellet inquirere, ut delinquentes se corrigant, & emendant. Pro quo citat Franch. *in citat. cap. licet. col. 1. in princip. limit. 3.* Innocent. & Jo. Andr. *in cap. ad nostram il. 2. de jurejurand. &c.* Limitat tertio, ita ut opus sit dicta speciali commissione, ubi Vicarius inquirere vellet, & punire penam privationis, vel depositionis ab officio, vel alià majore; secus, si penam pecuniarià, vel simili. Quod ipsum passim practitari videmus ab ipsis Archidiaconis, eorumque commissariis. Plures ejusmodi limitationes vide apud eundem.

2. Resp. ad secundum: In crimine tamen hæresis posse Vicarium Episcopi inquirere absque speciali mandato tenet Sbrozium *loc. cit. num. 13.* citans Farinac. *in cit. cap. licet. limit. 3.* & *ibidem* Jo. And. Marian Socin. *in cap. qualiter. de accusat. num. 173.* Vide tamen supra *in tract. de Vicar. generali Episc.* ubi de professo quaesitum, quid possit illo Vicarius circa crimen hæresis cognoscendum, quæ mens fuerit Sbrozii hoc in puncto,

dum Author hic quandoque videatur contradicere. De ceterò huic sententiæ favere videtur Carena *tract. de s. Officio. part. 1. tit. 6. §. 3. num. 10.* apud Dianam *resolut. 37.* quem vide. Et certè si id potest Vicarius Episcopi, à fortiore id posse videtur Vicarius Capituli, ob rationem aliàs datam; nimirum quòd Capitulum non ita Vicario suo restringere possit potestatem, quàm Episcopus suo. Contrarium nihilominus expressè de Vicario Capitulari tenet Ventrigl. *citato §. 2. n. 27.* ubi: procedit (nempe Vicarius Capituli) in materia hæresis, prout Episcopus ipse procedere poterat in puniendis ac judicandis hæreticis. gloss. *in cap. ad abolendam. de hæreticis. v. praxogari. v. ubi DD. quod intellige,* quando habet speciale mandatum à Capitulo. Et tunc solum contra subditos, non autem exemptos procedere potest. Farinac. *de hæresi. quest. 186. num. 182.* Et licet Farinacius *eod. loc. num. 181.* dicat Vicarium Capitularem nullam habere jurisdictionem in hæreticos, hoc intelligitur ex generali, secus ex speciali mandato Capituli. Quid etiam hac in parte possit Vicarius Capituli etiam in exemptos, vide apud Dianam *part. 8. tract. 4. resolut. 37.* ex Carena *loc. cit.* ubi is: in casibus, ubi Episcopus procederet ut delegatus, ut cum in causis hæresis procedit contra exemptos; nam in hoc casu Episcopum non posse ut ordinarium, sed ut delegatum considerari, secundum communem tradit Farinacius, & tunc non posse Vicarium Capituli procedere, magis etiam communem voluerunt, quos citant Farinacius, Castropal, &c. Et hoc quidem de stricto jure procedit; quoniam in contrarium pro Vicario Capituli sentit Quarant. *in summ. Bullar. v. Capit. sed vacant. num. 1.* cujus opinionem video in praxi in nostra Inquisitione Cremonæ observatam. Itaque Carena.

Questio 86. Num Vicarius Capitularis esse possit delegatus Papæ, quemadmodum esse potest Vicarius Episcopi generalis?

Resp. Affirmativè Sbrozium *lib. 3. quest. 23. num. 3.* citans Pavin. *part. 2. quest. 10. num. 6.* & 8. gloss. *in Clement. et si principalis. de rescript. v. Episcopi. & ibi Abb. num. 1.* Garc. *de benef. part. 6. cap. 2. num. 42.* ubi: Vicario seu Officiali Capituli sede vacante possunt de jure dirigi delegationes & rescripta papæ, non secus ac Officiali Episcopi; cum sit Vicarius, seu Officialis jurisdictionis Episcopalis, & sic in Hispania solent Nuncii causas delegare Officiali Capituli sede vacante. Militat enim eadem in hoc Vicario ratio, quæ in Vicario Episcopi; nempe quia non minus quàm ille est dignitas. Personis verò in dignitate constitutis committi possunt causæ auctoritate literarum Apostolicæ sedis, vel Legatorum ejusdem *cap. statutum. de rescript. in 6.*

*****
*****
*****
*****
*****

Questio

Quaestio 587 Quid ergo possit quoad executionem commissionum Apostolicarum delegatarum Officiali, seu Vicario Episcopi.

1. **R** Esp. Commissa à Sede Apostolica, v. g. literas in forma dignum, dispensationes matrimoniales, & similia directa Episcopo, aut ejus Vicario generali exequi nequit aut expedire Vicarius Capituli sede vacante. Pax Jord. lib. 12. tit. 2. num. 28. sic decisum testans à S. Congregatione Concilii in *Cameracens.* 2. August. 1631. Barbof. *jur. eccles. lib. 1. cap. 32. num. 57.* testans sic resoluisse eandem S. Congregationem sub die 24. Maii 1621. dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & ejus Vicario generali, si sedes vacare contingat, non posse per Vicarium Capituli expediri. Pirh. *ad tit. de offic. Vicar. num. 78.* Garcias *loc. cit. num. 41.* dicens, id certum; eò quòd Vicarius Capituli sede vacante non sit Vicarius Episcopi, sed Vicarius episcopalis jurisdictionis. Felin. *in cap. Eam te. de rescript. num. 17.* apud Layman. *in cap. Romana. de offic. Vicar. num. 16.* hinc etiam inferens, ut dictum supra *quest. 1. hujus capit.* quòd causa à Sede Apostolica delegata Vicario, seu Officiali Episcopi ab illo cognosci nequeat, si Episcopus mortuus sit; cum is idem Vicarius Episcopi à Capitulo assumptus, & confirmatus, non sit Vicarius Episcopi, sed Capituli. Contrarium tenentibus, quos citat *loc. cit.* Barbof. *Salas. de LL. d. 20. sect. 17. num. 124.* Ochogav. *de Sacram. tract. 4. de matrim. quest. 11. num. 23.* Basil. *Pont. de matrim. lib. 8. cap. 18. §. 1. num. 13.* Sanchez *de matrim. lib. 8. d. 27. num. 32.* à quibus, præcipue à Sanchez, quid in contrarium opponatur, & qualiter probabiliter fundamentum sententiæ oppositæ; quòd nempe Vicarius Capituli non sit Vicarius Episcopi, solvatur. Vide apud Layman. *loc. cit.* & à nobis relato supra *cit. quest. 1. hujus capit.*

2. Sed neque, si literæ & commissiones simpliciter directæ Vicario generali diœcesis, non dicendo: Vicario Episcopi; sed Vicario generali diœcesis, v. g. *Trevirensis*; vel simpliciter, Vicario *Trevirensi*; adhuc Vicarius Capituli sede vacante videtur non posse eas exequi. Ità expressè Garcias *loc. cit. num. 44.* & seq. Barbofa *loc. cit.* citans Leon. *in Thes. fori eccles. part. 1. cap. 10. num. 8.* Bonacinam *de LL. d. 1. quest. 3. punct. 8. §. 1. num. 7.* Riccium *in decis. Curia Archiepisc. Neapolit. decis. 44.* Novart. *in sum. Bullar. tit. capit. sede vac. num. 27.* Contrarium iterum à fortiore sententibus Sanchez, & aliis paulò antè citatis. Fundatur hæc sententia potissimum in stylo curiæ, & cancellariæ, quæ sede Episcopali vacante non dirigit hujusmodi literas in forma dignum, nec dispensationes, & similia Officiali Capituli, sed Episcopo viciniore, vel ejus Vicario. De quo stylo testatur Hieronym. Paul. *in præct. Cancell. in princip. vers. circa qualitatem personarum.* quod, inquit hi AA. Garcias & Barbofa, manifestum signum esse, nomine Officialis, seu Vicarii absolute prolati in literis, quæ diriguntur, v. g. Vicario *Trevirensi*, non intelligi Vicarium Capituli, sed Episcopi. Citat etiam pro hac sententia Garcias *loc. cit. num. 46.* & seq. aliquor Rotæ decisio-

nes, quarum una, nimirum *in Ilerdensi. pensio.* 4. Maii 1588. sic habet: Resolutum sententiam, de qua agitur, fuisse nullam. Cùm enim delegata fuisset causa à Sede Apostolica Officiali *Ilerdensi*, cujus officium expiraverat per mortem Episcopi, & à Capitulo deputatus fuisset alius Officialis sede vacante, licet successerit Capitulum in locum Episcopi respectu jurisdictionis ordinaria, non tamen successit respectu jurisdictionis delegatæ, &c. Non tamen videtur in hoc puncto latis sibi constare Barbof. dum *num. 59.* ait: & sic jam hodie Capitulum sede vacante exequi non potest causas Vicario Episcopi delegatas, nisi in commissione exprimeretur nomen diœcesis, v. g. Vicario *Bracharensi*; quia, dum sedes vacat, Vicarius est Officialis diœcesis illius. Ità novissimè *Vulpe. in pr. iudic. fori eccles. cap. 44. num. 6.*

3. De ceterò notandum, quod habet idem Barbofa *loc. cit. num. 10.* poterit tamen Vicarius Capituli sede vacante executioni demandare literas Episcopo per S. Congregationem directas, & ab illo non executas. S. Congregat. præposita negot. Episcoporum. & Regular. sub die 10. Aprilis 1615. nec non omne illud, quòd Episcopo mortuo per Bullam, seu Breve in causis jurisdictionem importantibus concessum erat, eadem S. Congregat. *in Tranen.* 26. Januarii. 1604. & *in Neapol. 10. Februarii. anni ejusdem, &c.* Quod verò tradit Naldus ad decretal. *in cap. ad abolendam. de hæreticis, commissionem, seu delegationem factam Episcopo defuncto (intellige à Sede Apostolica) expediri posse per Vicarium Capituli, Diana part. 8. tr. 4. resol. 66. in fine.* dicit omnino improbabile; eò quòd causa delegatæ Episcopo mortuo expediri nequeant per ipsum Capitulum, utpote quod non succedit in jurisdictione Episcopi delegata, sed tantum in ordinaria.

Quaestio 588. An Vicarius Capitularis possit amovere Officiales à Capitulo constitutos?

R Esp. Juxta sententiam illam, quòd liceat Capitulo in actu electionis Vicarii Capitularis facultates restringere, & sibi aliqua reservare, quòd sicut Episcopus potest sibi eligere secretarium, ac ceteros ministros & officiales justitiæ, ita potest Capitulum sede vacante eisdem deputare tanquam necessarios ad jurisdictionem exercendam; maxime cùm soleat illorum deputatio Capitulo reservari in electione Vicarii Capitularis, juxta formulam impressam per Quarantam *in sum. Bullar. v. Capit. sede vac. num. 15.* quem à Pax-Jord. *lib. 12. tit. 2. n. 60.* recitatam lege. Ità Pignat. *rom. 9. consult. 159. num. 4.* Jam verò Vicarius Capitularis non potest hujusmodi Officiales amovere, sed tenetur eos adhibere, sicut tenetur Vicarius Episcopi, quia hujusmodi Officiales dicuntur Officiales jurisdictionis Episcopalis, cujus ipse dicitur Vicarius tanquam vices gerens Capituli, à quo jurisdictionem habet. Pignat. *loc. cit. num. 5.* citans Barbofam *in sum. decis. Apost. collect. 125. num. 10.* ubi is testatur, declaratum à S. Congregatione non licere Vicario ad suum libitum ministros illos amovere. Confirmatur hoc

hoc ipsum ex eo, quod Tridentinum disponens electionem Vicarii per Vicarium sede vacante faciendam non exclusit, quin possint constitui plures cum divisione jurisdictionis. Pignat. *loc. cit. num. 6.* prout id tradit Sbroz. *lib. 1. qu. 50. num. 3.* Garc. *part. 5. cap. 7. num. 36.* juxta dicta à nobis supra.

Questio 589. Num Vicarius Capituli visitare possit diocesim sine speciali commissione Capituli?

R Esp. De hoc dictum satis supra, ubi quaesitum, an id possit Capitulum.

Questio 590. Num Vicarius Capitularis celebrare possit synodum sine speciali commissione Capituli?

R Esp. Possit Capitulum per suum Vicarium celebrare synodum, ex Ventrigl. & aliis dictum fuit supra, ubi an id competat Capitulo. Verum num id possit Vicarius ex generali commissione Vicariatus sine speciali Capituli mandato, non determinant illi Auctores, quia in re dicendum videtur, id eum posse sine speciali mandato, sicut absque illo visitare potest; cum visitare non minus sit inter ardua, quam cogere synodum; nec cogere synodum minus sit de lege jurisdictionis, quam visitare, lexque diocesana non minus urget unum, quam alterum; & tamen visitare potest Vicarius sine tali mandato: ergo & synodum cogere.

Questio 591. Num Vicarius Capituli dare possit licentiam edificandi nova monasteria?

R Esp. Id Vicarium non posse, expressè tenent Diana *p. 8. tract. 4. resol. 68. in fine.* Barbosa *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 60.* Pax *Jord. l. 12. tit. 2. n. 27.* pariter restantes, sic definitum à S. Congreg. Concil. *19. Febr. 1633.* Verum tamen legendus Fagn. *in c. non amplius. de institutionib. maxime à nu. 66.* ubi, quod servata forma, quam Clemens viii. praescripsit in Constitut. sua 99. edita 23. Jul. 1603. (cujus contentum quoad praesens punctum vide apud eundem Fagn. *loc. cit. nu. 65.* uti & apud Dian. *loc. cit.* multos Auctores referentem) Conventus Mendicantium erigi possunt de licentia Ordinarii, nec opus sit licentia sedis Apostolicae; quem intellectum esse Concilio Trid. probaverit S. Congregatio, quae etiam tam se Secretario, quam anteaetis temporibus multas monasteriorum erectiones probavit ab Ordinariis factas absque licentia sedis Apostolicae. Quin etiam ait Fagnanus *n. 70.* hanc facultatem novum monasterium erigendi S. Congregatio nec denegaverit Vicario generali Episcopi ad id speciale mandatum habenti; nec forsitan Vicario Capituli sede vacante. Et propterea quoddam monasterium Fratrum S. Dominici ceptum edificari de illius licentia respondit finiendum esse, & ad finem perducti. Quae omnia (ut pergit Fagn.) cogunt me credere apocripham esse decisionem, quam referunt Campanilis & alii, cum praefertim loquatur de Monachis, qui nullo jure ardeantur ad obtinendam super hoc licentiam sedis Apostolicae; nec talem decisionem usquam

P. Levanii Tract. III. De Capit. sed. vac.

reperi in libris publicis S. Congregationis. Quae de Vicario Capitulari, si vera sunt, videtur is ad hoc non secus, ac Vicarius Episcopi speciali mandato Capituli egere.

Questio 592. An Vicarius Capitularis possit licentiam dare novitio disponendi de bonis suis temporalibus?

R Esp. Affirmative. Ventrigl. *ro. 2. annot. 15. §. 2. nu. 51.* ubi ait, posse id concedere Capitulum, vel ejus Vicarium, cumque id indistincte, & sub disjunctione dicat, videtur ad hoc non requirere quoad Vicarium speciale mandatum Capituli; sed neque id est ex arduis, aut singularibus. Vide quae hac in parte dicta sunt supra de Capitulo. Et sic in genere posse Capitulum, vel ejus Vicarium concedere omnes licentias, quas poterat Episcopus, ait *nu. 51.* Ventrigl.

Questio 593. Num Vicarius Capituli exigere possit subsidium charitativum?

R Esp. Id eum posse, sed non nisi de mandato Capituli, Ventrigl. *loc. cit. nu. 48.* Vide de hoc dicta supra, ubi quid in hoc puncto possit Capitulum.

Questio 594. Num Vicarius Capituli supplere possit consensum ad hoc, ut Ecclesiastici graventur gabellis, & exactionibus?

R Esp. Negative. Pagn. *in c. novit. ne sed. vac. aliquid innovetur. nu. 21.* ubi: ad hujusmodi onera imponenda praeter alia exigitur deliberatio & consensus Episcopi & Cleri. Unde non sufficit consensus Vicarii Capitularis. Item *nu. 23.* ubi: renuntiationi immunitatis hujusmodi (intellige ab exactionibus) non potest Vicarius Capituli assensum praebere, quia Capitulum sede vacante non succedit in potestate alienandi jura & bona ecclesiae, &c. Vide dicta hoc in puncto de Capitulo.

Questio 595. An Vicarius Capituli immutare possit voluntates ultimas in casibus, in quibus id potest Episcopus?

R Esponder pariformiter de hoc quoad Capitulum, & ejus Vicarium Ventrigl. *loc. cit. n. 45.* adeoque videtur id posse sine speciali Capituli mandato.

Questio 596. An possit approbare confessarios, & approbatos revocare, & ubi inhabiles, reprobare?

R Esp. ad primum affirmative; constituere enim & approbare confessarios est jurisdictionis ordinaria, quam passim in hoc puncto exerceri videmus sine speciali mandato à Vicariis Episcoporum. Poterit itaque Vicarius Capitularis quoad haec omnia sine speciali mandato Capituli, quae supra diximus posse in hoc puncto Capitulum per suum Vicarium, adeoque etiam, ut expressè in terminis de Vicario Capitulari Ventrigl. *loc. cit. n. 44.* poterit is facultatem concedere confessariis absolvendi ab omnibus casibus Episcopo reserva-

V

ris,

tis, & confessorium deputare pro absolutione ca-
suum reservatorum.

2. Resp. ad secundum pari modo affirmative
ob eandem rationem, Ventriglia *loc. cit.* ubi ex-
presse: Vicarius Capitularis potest revocare fa-
cultates omnes audiendi confessiones sacramen-
tales, & confessores examinatos & approbatos
per Episcopum mortuum iterum ad examen re-
vocare, & si inhabiles invenerit, reprobare, et-
iam si regulares sint. Quæ facultas licet forte de-
negetur Episcopo, qui semel examinavit, & sim-
pliciter approbavit confessarios, maximè regu-
lares (quod ipsum tamen valde limitandum) per-
mittitur tamen successori, & Vicarius Capituli
dicitur successor. Ita ille, citans Henriquez *in sum.*
lib. 3. de penit. cap. 6. in princip. &c. Et sic id ipsum
quoque quotidie praticari videmus à Vicariis E-
piscoporum vi generalis commissionis Vicariatus
iis factæ.

*Questio 597. An Vicarius possit interponere
authoritatem suam in alienatione bono-
rum ecclesiarum inferiorum Cathedrali?*

R Esp. Quod hac in parte potest Capitulum,
hoc ipsum poterit ejus Vicarius, quia est juris-
dictionis ordinariæ, & sæpe necessarium.

*Questio 598. An Vicarius Capituli sine ejus
speciali consensu indicare & ordinare possit
processiones?*

R Esp. Potest Vicarius Capitularis proces-
siones publicas indicare, & præscribere
quò, & quomodo sint dirigendæ. Pignat. *tom. 10.*
consult. 121. num. 21. residet enim hoc jus privati-
vè quoad alios penes Ordinarium. Pignat. *loc. cit.*
idque ex mente S. Congregationis Concilii *in El-*
borens. 14. Jan. 1617. teste Barbosa *jur. eccles. lib. 1.*
cap. 43. num. 161. non obstante, quòd Capitulum,
vel alii essent in quasi possessione contraria, &
non obstante etiam immemoriali consuetudine
juxta decis. Congregationis sacrorum Rituum *in*
Camerin. 24. Aug. 1619. quam pariter referunt Pi-
gnat. & Barbosa *locis cit.* Jam verò Vicarius Capitu-
laris habet fundatam intentionem in exercitio
ordinariæ jurisdictionis eadem prorsus ratione si-
bi, quàm Episcopo competentis. Pignat. *loc. cit. n. 1.*
citans. *gl. in cap. Romana. v. generaliter. de appellat.*
in 6. & ibi Doctores, & in cap. tua. v. vicarii. de offic.
Vicar. Covar. pract. quest. cap. 4. num. 87. Sanchez *de*
matrim. l. 3. d. 29. qu. 29. nu. 1. Sbroz. *lib. 2. qu. 55.*
num. 9. Garc. *part. 5. cap. 8. num. 21.* ubi, quòd Vica-
rius (intellige tamen Episcopi) sicut Episcopus
ordinarius est. Et quòd dicendum quoque de Vi-
cario Capitulari sede vacante expresse ait. Ex
quo eodem principio fundata nimirum intencionis
in exercitio jurisdictionis ordinariæ compe-
tentis Episcopo sequitur, posse Vicarium Capitu-
larem omnia, quæ potest Capitulum vi jurisdic-
tionis Episcopalis, in qua succedit, quamdiu positi-
vè nihil à Capitulo respectu Vicarii sui exceptum
est. Et sicut Capitulum succedit in jus universum
Episcopi, potestque agere omnia, quæ sunt ordi-
nariæ jurisdictionis, nisi expresse reperiantur ei
prohibita; ita quoque totam illam jurisdic-
tio-

nem exercere potest per Vicarium suum, & exer-
cet, nisi expresse sibi aliqua reservet. Pignat. *to-*
mo 9. consult. 159. num. 3. Garcias *loc. cit. num. 22.*
citans Pavin. Ugolin. Sanch. Sbroz. Confirma-
tur responsio quoque ex eo, quòd eadem pro-
fus jurisdic-
tio indicendi publicas processiones,
illàsque ad evitanda scandala potius per hanc,
quàm per illam viam dirigendi absente Episcopo
residet in Vicario illius generali cum consilio qui-
dem Capituli, non autem de ejus consensu, ac
eodem modo, quo potest Episcopus, si præfens
esset. Pignat. *loc. cit. consult. 121. num. 3.* ex Barbosa *loc.*
cit. testante sic resolutum in S. Congregatione
Rituum *in Vigiliens. 28. Septemb. 1630.* Unde jam
etiam, ut addit Pignat. *num. 4.* juxta dispositio-
nem Tridentini *sess. 25. cap. 13. de regul.* poterit di-
ctus Vicarius nedum minari censuras & pœnas et-
iam extraordinarias Canonics ad publicam pro-
cessionem accedere recusantibus; verùm & illas
exequi. Pro quo citat Riccium *in collect. ad Trident.*
loc. cit.

2. Non tamen potest Vicarius Capitularis pro-
cessiones publicas five generales indicare Capitu-
lo non requisito, five sine ejus consilio, & conse-
quenter neque tunc præcipere Canonics ut in-
terfint. Pagnat. *num. 5.* Nam neque Episcopus
ipse, neque ejus Vicarius potest tales proces-
siones indicare sine consilio Capituli, cum non
comperat ei potestas liberè indicendi proces-
siones, sed solum de consilio Capituli. Pignat. *loc.*
cit. num. 5. & 6. juxta plures declarationes sacræ
Congregationis relatas à Riccio *in pr. Curie Archi-*
episc. Neapol. part. 4. decis. 379. à num. 3. & à Bar-
bosa *ad cit. loc. Trident. & in sum. Apost. decis. collect.*
605. num. 3. & *de off. & potest. Episc. alleg. 23. à nu. 4.*
Quòd ipsum tamen consilium Capituli necesse-
riò requirendum intelligi de processioibus, quæ
sunt in civitate (intellige, Episcopali, seu ubi est
Capitulum Cathedrale) non verò de iis, quæ
sunt extra illam in oppido aliquo diocesis, tradit
Pignat. *loc. cit. nu. 8.* juxta declarationem S. Con-
greg. Concilii.

*Questio 599. Num Vicarius Capitularis uti
possit sigillo suo particulari, an verò tenea-
tur uti sigillo Capituli?*

R Esp. Quà Vicarius Capitularis, seu in scri-
pturis publicis, quas expedit tanquam Vi-
carius Capituli, uti non debet sigillo privato, sed
uti debet publico sigillo Capituli. Pignat. *tom. 9.*
conf. 159. num. 7. sigillum enim requiritur & ap-
ponitur, ut authoritatem tribuat mandatis, præ-
ceptis, & ordinationibus; adeòque ratione pu-
blici officii, quòd quis gerit: ergo debet esse non
privatum, sed publicum, & authenticum, quales
est sigillum Principis, Magistratus, Episcopi, &
in specie Capituli jurisdictionem ordinariam ex-
ercentis. Pignat. *loc. cit.* de quo vide Gonz. *ad re-*
gul. 8. cancell. gl. 61. ubi multa de sigillis. Cùm-
que sigillum tantam tribuat authoritatem lite-
ris, quantam vult is, qui authoritatem conce-
dere potest, si persona sit publica, & ratione
publici officii, quòd gerit, authoritatem
scriptura suæ tribuere cupit, consignatio il-
lius debet esse publica, five uti debet sigillo pu-
blico,

Publico Pignat. num. 8. Proinde jam, cum Vicarius Capituli sit persona publica, publicam & ordinariam exercens jurisdictionem, in ordinationibus suis, & scripturis publicis uti debet sigillo publico, quod gerit ratione hujus officii sui. Cumque ex altera parte sit locum tenens Capituli nomine illius exercens jurisdictionem, uti tenetur sigillo Capituli, exemplo aliorum locorum tenentium juxta praxin ordinariam, & ut de locum tenente Auditoris Camera Apostolicae notat Mandos. apud Pignat. num. 9. Et sicut sigillum Episcopi tantquam authenticum præbet authoritatem ipso Episcopo vivente juxta decis. Rotæ 1. de probat. in nov. & in Civitatens. Archipresb. 26. Novemb. 1659. apud Pignat. cit. num. 9. ita etiam ad authoritatem literis actibusque publicis tribuendam sede vacante requiritur sigillum ecclesie vacantis, sive Capituli, quod fungitur vice & munere Episcopi.

2. Contrarium, nimirum quod uti possit sigillo proprio, censet Pignat. loco cit. num. 10. de Vicario Capitulari constituto autoritate Apostolica; datque hujus rationem hisce verbis: siquidem hujusmodi Vicarius non ex suo nomine utitur proprio sigillo, ac titulo Vicarii Apostolici; sed ex decreto Congregationis autoritate Pontificia confirmato; ideoque, ne inanis reddatur Vicario facultas S. Congregationis, dicendum est, quod ea velit eum uti posse omnibus prærogativis hujusmodi Vicariis à S. Congregatione concedi solitis, inter quas procul dubio est usus proprii sigilli ad instar Præsulum; cum omnia possint isti Vicarii, omnesque prærogativas consequantur, quas ipsi Præsules, juxta quod de Vicario Episcopi autoritate Apostolica constituto tradit Sbroz. lib. 2. quæst. 64. num. 6.

3. Secus tamen iterum, nempe quod uti possit sigillo proprio, tradit Pignat. loco cit. num. 12. de Vicario Capitulari autoritate Apostolica confirmato tantum.

Quæstio 600. Num Vicarius Capitularis dare possit Episcopo extero licentiam exercendi Pontificalia, & in specie conferendi Ordines in ecclesia vacante, & diocesi Capitulo subjecta?

1. **R** Esp. Affirmativè. Sbroz. lib. 2. quæst. 12. num. 2. Ventrigl. tom. 2. annotat. 15. §. 2. num. 51. juxta tamen limitationes, & extensiones traditas supra, ubi examinatum, qualem hac in parte potestatem habeat Capitulum sede vacante. Non tamen ad concedendam hanc licentiam videtur Vicarius Capitularis egere commissione speciali Capituli, sicut in Vicario Episcopi, eo quod ad dandam hanc licentiam Episcopo extero requiritur juxta Sbroz. loco cit. num. 1. ubi, quod Episcopus dare possit suo Vicario specialem authoritatem committendi alicui Episcopo ea, quæ sunt ordinis Episcopalis. Pro quo citat plures. Dispar enim in hoc est ratio, dum datur dicta licentia vivente proprio Episcopo, & dum datur eo defuncto ab exercente jurisdictionem ordinariam Episcopalem, & sic exigente recta administratione diæceseos.

P. Leurenii Tract. III. Capit. sed. vac.

2. Poterit quoque Vicarius Capitularis, si est Episcopus, ipse exercere Pontificalia in ecclesia vacante, v. g. Ordines conferre, chrismata conficere, consecrare templa, aliisque omnia, ad quæ aliàs licentiam dare poterat alteri Episcopo. Ventrigl. loco cit. num. 55. qui quamvis addat de licentia Capituli: videtur tamen satis data illi ista licentia in generali Vicariatus commissione. Si enim sine speciali, ut jam dictum, commissione, potest dare eam licentiam extero Episcopo, cur non & sine illa exercere possit eadem per se, ubi ea exercendi capax est.

Quæstio 601. Quid possit Vicarius Capituli, quoad dandas dimissorias?

R Esp. Posse eas dare Vicarium, limitando tamen & extendendo hoc ipsum juxta dicta supra, ubi examinata potestas hac in re Capituli. Dare quoque eas illum posse privativè ad Capitulum, ita ut hoc per seipsum eas dare nequeat, dictum quoque supra ex Ventriglia, quamvis idem Author, ut quoque ibidem allegatum, cum Barbola teneat, citatis pro hoc pluribus, non posse Vicarium, ne quidem arctatis, vel etiam post elapsum annum vacantie eas concedere sine speciali mandato Capituli, uti & ipsum tenet Pignat. tom. 3. consult. 8. num. 3. tamen contrariari videtur quod Barbola jur. eccl. lib. 1. cap. 32. nu. 129. dicit ex Jo. And. in c. cum nullus. in fine. de temp. ordin. quod facultas dandi dimissorias sit de solitis pro jurisdictione Vicariorum. Si autem sit de solitis concedi pro jurisdictione, censetur jam eo ipso concessa hæc potestas in commissione Vicariatus, dum positivè non excipitur. Quam porro pœnam incurrat Vicarius Capitularis contra Tridentini dispositionem concedens dimissorias, & qualiter ab ea absolvi possit per successorem Episcopi, dictum satis supra, ubi etiam, quod Vicarius dare possit literas testimoniales.

Quæstio 602. Num Vicarius Capitularis concedere possit facultatem construendi vel dotandi ecclesiam in ordine ad acquirendum jus patronatus dotanti, vel construendi?

R Esp. Affirmativè. Ventriglia tom. 2. annotat. 15. §. 1. num. 61. ubi dum simpliciter ait, posse id Capitulum, & ejus Vicarium, videtur hoc modo conjunctivo significare, non egere ad hoc Vicarium speciali mandato Capituli. Quod ipsum ex eo quoque suaderi videtur, quod dare licentiam ædificandi ecclesiam spectet ad ordinariam jurisdictionem Episcopi, adeoque & Capituli, nihilque in hoc propriè intercurret gratiæ & liberalitatis; jus verò patronatus concedatur ædificanti, vel dotanti non tam ab Episcopo, aut Capitulo, quam ab ipso jure communi. Vide dicta de hoc supra quoad Capitulum ipsum.

Quæstio 603. Num Vicarius hic instituire possit presentatos, & confirmare electos, idque sine speciali mandato Capituli?

1. **R** Esp. ad primum affirmativè, Ventrigl. loco cit. n. 57. plures citatos vide supra, ubi quid Capitulum

Capitulum in hoc puncto possit. Loquuntur enim si ferè omnes pariter de Vicario & Capitulo, dum dicunt, transire hanc facultatem ad Capitulum, vel ejus Vicarium. Ubi quoque videbis, qualiter ex pluribus presentatis uni præ alio gratificari possit: quin & institutio presentatorum, & confirmatio electorum fieri debet per Vicarium Capituli; quia in loco Capituli fungitur jurisdictione Episcopali transeunte in Capitulum. *Barbosa jur. eccles. lib. 1. cap. 32. num. 62. & ego For. benefic. part. 2. quest. 715. num. 2.* Mandatum enim Tridentinum *sess. 24. cap. 16.* Capitulo constituere Vicarium, qui totam ejus jurisdictionem administret, seu statuit modum, quo Capitulum transeunte in se jurisdictione Episcopali uti debeat, nempe per designatum à se Vicarium, & non per seipsum. *Garcias part. 5. cap. 7. num. 6. & 28.*

2. Resp. ad secundum, Potest quoque hoc ipsum sive presentatos instituere (idem est de confirmare) sine speciali mandato. *Corrad. pr. benefic. lib. 2. cap. 1. num. 78. & seq. Garcias part. 5. cap. 7. num. 28. & ego For. benefic. part. 2. quest. 171. num. 2.* Potest enim hic Vicarius ratione officii generalium commissi expedire ea, quæ sunt justitiæ, & necessitatis, quale quid est presentatos instituere, & electos confirmare: uti hoc ipsum ob hanc rationem de Vicario Episcopi tenent *Azor part. 2. lib. 6. cap. 22. quest. 3. Laym. cap. ad cum in generali. de offic. Vicar. num. 9. & plures alii à me citati loc. cit.*

Quest. 604. Quid Vicarius Capituli possit circa beneficiorum collationes?

1. Resp. primò generaliter, in hoc illum plus non posse, quam Capitulum; quia quidquid habet jurisdictionis & potestatis quæ Vicarius Capituli, id totum habet vel à Capitulo, vel à Metropolitano (in casu nimirum negligentia Capituli) qui majorem ei concedere nequit potestatem, quam communem & solitam concedi à Capitulo. *Ego cit. quest. 715. num. 1. cum Castrop. Garz. Suar. Barbosa. ibi citatis.*

2. Resp. secundò quoad collationes liberas, quæ alias competunt Capitulo etiam sede plenâ, non poterit se magis immiscere, quam Vicarius Episcopi in collationes pertinentes ad eum. Neque etiam collationes illæ competentes Capitulo spectant ad ejus jurisdictionem, adeoque ad ea beneficia conferenda ad minimum egebit speciali mandato Capituli. *Ego loc. cit. num. 3.*

3. Resp. tertio: Si tamen collatio libera beneficiorum spectaret ad Capitulum ob jurisdictionem & administrationem Episcopalem ad illud devolutam, v. g. in casu, ubi ob negligentiam inferiorum collatorum devolveretur collatio aliàs ad Episcopum, si viveret, ut habet sententia probabilior, de qua vide me *loc. cit. quest. 712.* hanc collationem faciendam per Vicarium suadet ratio *quest. preced. allegata de institut. & confirmat.* An verò egeat ad hoc speciali nihilominus mandato (duo enim hæc distincta sunt: potestatem Capituli exercendam semper per Vicarium, & potestatem hanc exercendam per illum semper, seu in omnibus sine speciali manda-

to) non ita liquet; cum hic intercurrat adhuc liberalis donatio ex parte Vicarii: quæ etsi competeret Capitulo, non tamen exinde sequitur competere eam ejus Vicario ex generali commissione Vicariatus.

4. Respondet quartò *Garcias part. 5. cap. 3. num. 76.* quòd si aliquid beneficium, seu Capellania ex fundatione & institutione conferendum sit certæ personæ, seu certo generi personarum, ut consanguineis fundatorum, poterit Vicarius Capituli sede vacante illud conferre, quamvis non sit juris patronatus, sed merè collativum: ut si fundator illud liberum reliquisset à jure patronatus, seu aliàs jus patronatus amissum esset; vel ubi esset juris patronatus, & patronus non presentasset in tempore. Et sic testatur docere *Wamel. consult. 260.* ubi, quòd beneficia, quæ certis personis in specie affecta sunt, possunt conferri à Capitulo sede vacante; licet sit secus, cum in genere qualificatis personis collatio faciendâ est, verbi gratiâ, Magistris. Idem tradit *Garcias loc. cit. num. 90.* de Capitulo sede vacante: ubi cum filius patrimonialis in concursu magis idoneus judicatus habeat jus ad beneficium, & ei absolute debeatur, sicut presentato, ita ut Ordinarius possit per Superiorem compelli ad ei conferendum beneficium, videtur collatio verè necessaria, & de justitiâ, & consequenter in ea succedere Capitulo sede vacante, &c. Verùm in *Foro benefic. part. 2. quæ 710.* uti & supra sententiam contrariam secutus sum; nempe quòd nimirum istiusmodi beneficium conferre non possit Capitulum sede vacante. Quibus congruenter dicendum, neque id posse ejus Vicarium.

Questio 605. Quid Vicarius Capituli possit circa recipiendas resignationes beneficiorum?

1. Resp. primò. Potest Vicarius hic recipere resignationes beneficiorum spectantium privativè ad collationem Episcopi simpliciter factas. *Ventrigl. loc. cit. §. 1. num. 51.* juxta dicta à nobis supra, ubi quid in hoc puncto possit Capitulum. Egere verò illum ad hoc speciali mandato, tradit *ibidem Ventrigl.* Quemadmodum de Vicario Episcopi id passim tradunt Auctores, Quod ipsum facilius admiserò de resignationibus illorum beneficiorum, quæ pertinent privativè ad collationem Capituli etiam sede plenâ, vel etiam, quæ pertinent ad collationem simultaneam Episcopi & Capituli: eò quòd illa, quæ de se independentèr à vacantis sedis, seu independentèr à potestate Episcopi ad se devoluta potest Capitulo conferre, non transeant ad ejus Vicarium Capitularè sine speciali ejus mandato; quamvis tamen etiam ex eo, quòd collatio hujus vel illius beneficii pertinet ad Capitulum etiam sede plenâ, adeoque sede vacante illud conferre nequit Vicarius Capitularis sine speciali Capituli commissione non rectè inferatur: ergo neque receptio resignationis illius beneficii sede vacante spectabit ad Vicarium sine speciali Capituli commissione. Nam adhuc in hoc casu Capitulum (quia sede plenâ istorum beneficiorum ad suam collationem pertinentium resignationes recipere non

non valebat; dum resignatio non nisi coram eo fieri possit, qui habet potestatem invitum destituendi beneficio, quam Capitulum tunc non habebat) non nisi potestate Episcopali sede vacante ad se devoluta potest istorum beneficiorum resignationes non secus, ac dicta potestate recipere tunc potest aliorum beneficiorum resignationes, utpote jam pollens ea jurisdictione Episcopali ad se devoluta potestate illa destituendi quoad beneficia omnia. Jam vero receptio illa resignationum est jurisdictionis ordinaria, & plerumque, ut dictum supra ex Azor, necessitatis, non voluntatis. Unde merito dubitari possit, an non illa potestas recipiendi resignationes ex generali commissione Vicariatus transeat in Vicarium; sicut è contrà indubitatum videtur, illam non transire in illum sine speciali mandato, si Capitulum jam antecedenter sede plena de se habuisset potestatem recipiendi resignationes certorum beneficiorum.

2. Resp. secundò: Resignationes beneficiorum factas permutationis gratia, nullatenus recipere potest Vicarius; quia nec illas recipere potest Capitulum juxta dicta supra.

Questio 606. Quid possit Vicarius Capitularis vacante Parochia, & in specie circa habendum concursum.

Resp. Potest Vicarius hic vacante Parochia omnia facere, quæ ex dispositione Tridentini sess. 24. cap. 18. præcedere debent ejus collationem. Sed habita notitia vacationis providere potest illi ecclesie de idoneo Vicario cum assignatione congrua portiois, proponere edita, examinare per concursum deputare Examinatores in Synodo. Ventriglia loc. cit. §. 2. num. 50. sic decisum testans per S. Congregationem Concilii in una Toletana, anno 1577. Quin & procedere potest usque ad dignioris electionem. Ventriglia loc. cit. dicens sic verè servari in praxi, quod Vicarius Capituli factio examine per concursum nominet Papa digniorem. Quin etiam, ut dictum supra ex Cardinale de Luca, & Fagnano, non potest Capitulum juxta dispositionem Tridentini hæc ipsa sibi reservare, aut per seipsum Capitulariter expedire, sed necesse habere illa facere per Vicarium suum. Unde jam etiam inferitur, non egere adhæc Vicarium speciali mandato (etsi de cetero sint diversa: Capitulum teneri facere aliquid per alium: & illum hoc posse sine speciali commissione Capituli) si enim non potest ea sibi reservare Capitulum, ut ait Cardinalis de Luca, & ea aliàs spectant ad jurisdictionem ordinariam, & quidem necessariam, ultra generalem commissionem Vicariatus opus non erit commissione speciali, tamen ea aliàs egeret ad hæc Vicarius Episcopi; dum ei liberum est per se, & absque suo Vicario hæc exercere, non item Capitulo. Porro quod specialiter spectat ad deputacionem, vel subrogacionem Examinatorum Synodaliū, poterit quoad hoc punctum Vicarius, quod supra diximus de hoc de Capitulo, deberique hoc iptum fieri per Vicarium Capituli, adeoque de hoc parimodo, ac de ceteris loquendum.

P. Lewrenii Tract. III. De Capit. sed. vac.

Questio 607. Num Vicarius Capituli possit transferre beneficia ab ecclesiis collatis?

Resp. Affirmativè. Fagnan. in cap. his qua. de major. & obed. num. 56. ubi: S. Congregatio censuit, facultatem transferendi beneficia simplicia ab ecclesiis collatis competentem Episcopo ex Tridentino sess. 21. cap. 7. transire in Vicarium Capituli sede vacante: quippe decretum illud non dicit simpliciter: *authoritate apostolica*, sed additâ particulâ etiam, quæ est implicativa jurisdictionis ordinariæ.

Questio 608. Quid possit Vicarius Capituli circa uniones beneficiorum faciendas, & rescindendas; item circa dismembrationem, & extinctionem beneficiorum?

Resp. in genere, posse illum, quod potest in hoc puncto Capitulum, proinde videnda, quæ dicta sunt supra. Videtur tamen egere speciali ad hæc Capituli consensu, si non commissione; cum & ipse Episcopus facturus uniones & suppressiones egere videatur consensu (de quo tamen vidè dicta de unione & suppressione beneficiorum in Foro meo benefic.) & requisitione Capituli Cathedralis.

Questio 609. Quid possit hic Vicarius quoad emolumenta jurisdictionis?

Resp. Reditus, proventus, emolumenta, etiam sigilli, vel cujuscunque generis, etiam ex jurisdictione provenientia, uti Capitulum, ita etiam Vicarius illius sibi applicare nequit; sed reservanda successori, nisi forsitan alicui sint debita, Pax Jord. lib. 1. 2. tit. 2. num. 22. & 23. juxta Clement. statutum de electi. & DD. ibi. Quin & emolumenta communia ipsi Episcopo cum Capitulo pro ea parte, qua Episcopum contingunt accumulanda, & successori reservanda ab œconomio. Pax Jord. cit. num. 22. ex Quarant. & Cardinali. Hujus rationem, & objecta in contrarium soluta ex Laym. vide supra, ubi num Capitulum sede vacante obtinere possit obvientia emolumentorum spectantia aliàs ad Episcopum.

Questio 610. An hic Vicarius in hoc munere suo occupatus, & ideo absens à choro lucrari possit distributiones?

Resp. Vicarius Capituli, dum est Canonicus, seu de gremio Capituli, non solum in absentia lucratur fructus, sed & distributiones. Garcias part. 3. cap. 2. num. 358. citans Pavin. de off. & potest. Cap. sede vac. part. 2. quest. 10. num. 5. Rebuff. in pr. benefic. de Vicar. Episc. num. 5. Quam sententiam tenet etiam Diana part. 8. tract. 2. resolut. 67. citans Escob. de hor. Canon. §. 2. de distribut. nu. 218. Cenid. qq. canon. quest. 1. num. 72. qui tamen posterior id ipsum extendit ad Canonicos Cathedralis electos in Vicarios Generales, Officiales, Visitatores, non distinguendo inter Vicarios Episcopi, & Capituli; & etiam ratione horum officiorum assignetur illis salarium.

rium. Contra Barbolam *jur. eccl. lib. 1. cap. 32. num. 39.* ubi expressè: Canonici ex gremio Capituli in Vicarium electus, dum tempore divinatorum officiorum suo muneri & officio incumbit, distributiones quotidianas non percipit, ut resolvit Moner. *de distribut. quotid. part. 2. qu. 11. num. 83.* & idem stante consuetudine illum absentem non excusante, admittit Rota *decif. 222. num. 6. part. 2. diversar.* Item contra Trullench. Castrop. Ratio responsionis est: quis Vicarius Capituli censetur esse in servitio ecclesie (secus ac Vicarius generalis Episcopi, potius est in servitio Episcopi) cum magis commodum sit ecclesie, ut deputetur unus, & non exercentur iurisdictione per totum Capitulum, Garcias *loc. cit.* Et qui abest pro servitio, & evidente utilitate ecclesie, de iure, etiam cessante consuetudine, non solum percipit fructus, sed etiam distributiones quotidianas. Garcias *num. 359.* quamvis is *ibidem* id limitet: si est præsens in loco, ubi est ecclesia; secus si ab eo abest, etsi pro utilitate ecclesie.

Quæstio 611. An Vicarius Capituli sibi substituere possit alium?

Resp. primò. Non posse illum sibi substituere alium, nisi ad modicum tempus, & ex urgente & magna causa, ac non nimis frequenter; & id quidem non nisi ex speciali Capituli mandato tradit Ventrigl. *rom. 2. annot. 15. §. 2. num. 27.* ubi: nota, quòd Vicarius Capitularis non potest alium Vicarium substituere sine facultate ei concessa à Capitulo. Imò si facultatem haberet substituendi, adhuc non potest substituere nisi ad modicum tempus, & concurrente magna causa, non nimis frequente, citat pro hoc Riccium *in pr. p. 1. resolut. 511.* Vulpe *in pr. cap. 44. num. 17.* Meroll. &c. idem sentire, nimirum opus esse speciali Capituli mandato ad substituendum, etiam ad breve tempus ex urgente causa, qui absolute loquuntur, dicendo Vicarium Capituli non posse sibi substituere alium nisi ex speciali Capituli concessione hanc substituendi potestatem habeat, ut Pirh. *ad tit. de off. Vicar. n. 78.* Videntur tamen in hoc casu, nimirum dum fieret ea substitutio ad breve tempus, ex magna causa, non nimis frequenter, non requirere speciale Capituli man-

datum. Barbol *jur. eccl. lib. 1. cap. 32. num. 56.* Diana *part. 8. tract. 4. reso. ut. 62.* dum sub disjunctione loquuntur, nimirum non posse illum substituere, nisi ad breve tempus, & ex magna causa, vel nisi haberet speciale mandatum à Capitulo, ut possit alium substituere cum clausula: *quem ex nunc prout ex tunc nos substituimus;* ita ut si specialem illum haberet à Capitulo substituendi potestatem, posset illum substituere ad tempus longiusculum, & causâ non adeò fortiter urgente. Quin & indifferenter sine dicta speciali concessione Vicarium sibi posse substituere alium, decisum refert Garcias *part. 5. cap. 7. num. 23.* à S. Congregatione hinc verbis: *ad Vicarium* (loquitur de Vicario Capituli) *propter ejus absentiam spectat substitutionem facere.* Quia decisio si vera est, ait Ventrigl. corrumpit tota machina prioris sententia. De cetero, quod attinet potestatem, illam substituendi, de Vicario Capituli pariter ac de Vicario Episcopi, nisi in deputatione Vicarii sui alius expresserit Capitulum, loquendum, ait Pax-Jord. *lib. 12. tit. 2. nu. 38.*

Resp. secundò. Si Vicarius Capitularis infirmitate detentus, aliòve impedimento occupatus esset, posset substituere quidem, saltem si facultatem substituendi haberet, hoc tamen non obstante, si alium non substituat, potest Capitulum deputare Vicarium alium pro tempore darentis infirmitatis. Ventrigl. *loc. cit. num. 28.* Diana, Barbofa *locis cit.* cujus substituti potestatem non expiraturam, si Vicarius substituens moriatur: quia illam habuit à Capitulo, quod dedit facultatem substituendi, ait Ventriglia *loc. cit.* citans Riccium ubi ante *resol. 512.* Secus videtur, si Vicarius illum substituit independenter à speciali facultate substituendi sibi concessa à Capitulo. Poterit quoque Vicarius ille detentus infirmitate, aliòve impedimento causas tunc coram se pendentes delegare alteri, saltem de consensu ipsius Capituli. Dian. Barbol. *locis cit.* Porrò debere substitutum illum habere qualitates illas requisitas in Vicario ipso Capitulari per Tridentinum, habet Ventriglia *loc. cit. num. 29.* & ita decisum à S. Congregatione 17. Maii 1600. testantur ait Sellium *select. Can. cap. 19.*

num. 45.

